

Flamencomatkailu on syventymistä ja aitouden etsintää

Minna Saalpo

Tekijä(t) Minna Saalpo	
Koulutusohjelma Matkailun liikkeenjohto	
Raportin/Opinnäytetyön nimi Flamencomatkailu on syventymistä ja aitouden etsintää	Sivu- ja liitesivumäärä 51+ 11
<p>Tämä opinnäytetyö käsittelee flamencomatkailun motivaatiotekijöitä Helsingin Flamenco-yhdistys ry:n jäsenten näkökulmasta. Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää, miksi yhdistyksen jäsenet matkustavat Espanjaan flamencomatkailulle, mitä lisäarvoa matkoilta voidaan saada ja suositellaanko matkoja myös niille, jotka matkoilla eivät vielä ole olleet. Lisäksi tavoitteena on selvittää, miten Helsingin Flamenco-yhdistys ry:n jäsenet kokevat yhdistyksen ja matkanjärjestäjien voivan tukea ja edistää flamencomatkailua. Tulosten perusteella tuotetaan kehitys- ja toimenpide-ehdotuksia Helsingin Flamenco-yhdistys ry:lle ja matkanjärjestäjille.</p> <p>Opinnäytetyön tietoperusta pohjautuu matkailun motivaatiotekijöitä, matkailuheimoja ja tanssi- ja festivaalimatkailua käsittelevään kirjallisuuteen. Yhtenä tietoperustan osa-alueena käsitellään lisäksi flamencon kulttuuriympäristöä. Maslowin tarvehierarkiateoriaan pohjautuvat matkailun motivaatiotekijät jaetaan fyysisiin tekijöihin, kulttuuritekijöihin, ihmisten välisiin tekijöihin ja arvostus- ja statustekijöihin. Myös matkailuheimoja ja tanssi- ja festivaalimatkailua käsittelevä tutkimus pohjautuvat olennaisesti näihin tekijöihin.</p> <p>Tutkimus toteutettiin käyttämällä sekä kvantitatiivista että kvalitatiivista tutkimusmenetelmää. Maaliskuussa 2016 toteutettiin flamencomatkailun motivaatiotekijöitä kartoittava puolistrukturoitu kysely koko Helsingin Flamenco-yhdistys ry:n jäsenistölle. Kyselyn tulosten perusteella koostettiin kysymykset teemahaastatteluun, joka toteutettiin yksilöhaastatteluina kolmelle flamencomatkalla olleelle jäsenelle syyskuussa 2016. Tutkimuksessa tärkeimmiksi motivaatiotekijöiksi osoittautuivat omien tietojen ja taitojen syventäminen, kokemuksen aitous, samanhenkisten ihmisten seura, huvittelu ja virkistys ja henkinen kokemus. Muiksi tärkeiksi tekijöiksi flamencomatkailun osalta osoittautuivat kohde ja matkustusajankohta, kielitaito ja flamenco-osaamisen taso. Lisäksi tutkimuksessa korostui käsitys flamencomatkailun suosittelavuudesta kaikille yhdistyksen jäsenille.</p> <p>Tutkimuksen perusteella koostettiin kehitys- ja toimenpide-ehdotuksia Helsingin Flamenco-yhdistys ry:lle ja matkanjärjestäjille. Helsingin Flamenco-yhdistys ry:n osalta ehdotukset kohdistuivat yhdistyksen jo olemassa olevan tiedotus- ja kannatus toiminnan kehittämiseen esimerkiksi jäsenlehdessä julkaistavalla flamencomatkailusta kertovalla juttusarjalla ja yhdistyksen kaikissa kanavissa julkaistavalla vinkkipalstalla. Lisäksi ehdotettiin muun muassa preppauskurssien järjestämistä flamencomatkaa suunnitteleville jäsenille. Matkanjärjestäjille ehdotettiin flamencomatkailejoille tarjottavia matkapalveluita aina pakettimatkoista flamencoön liittyviin palveluihin. Lisäarvon tuottamisen kannalta tärkeiksi koettiin matkanjärjestäjän flamencoperehtyneisyys ja yhteistyö Helsingissä ja Espanjassa toimivien flamencoalan toimijoiden kanssa.</p>	
Asiasanat Motivaatio, harrastematkailu, tanssi, festivaalit, flamenco	

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Elämäntapana flamenco.....	3
2.1	Flamencon kulttuuriympäristö	3
2.2	Flamencon historiaa Helsingissä.....	4
2.3	Helsinkiläiset flamencomatkailijat.....	5
3	Flamencomatkailun motivaatiotekijät.....	7
3.1	Matkailumotivaatio	7
3.2	Matkailuheimot.....	9
3.3	Festivaali- ja tanssimatkailu	11
3.4	Tietoperustan yhteenveto.....	13
4	Helsinkiläisten flamencojen matkailun motivaatiotekijät.....	15
4.1	Kyselyn koostaminen	15
4.2	Kyselyn tulokset.....	17
4.2.1	Taustatekijät ja jako kysymyslinjoihin	18
4.2.2	Flamencon merkitys ja matkailun motivaatiotekijät.....	20
4.2.3	Flamencomatkailun kohdevalinnat	26
4.2.4	Lisäarvon tuottaminen flamencomatkailijoille.....	26
4.3	Haastattelun koostaminen.....	28
4.4	Haastatteluiden tulokset.....	29
4.4.1	Flamencomatkojen motivaatiotekijät.....	30
4.4.2	Flamencomatkailuun vaikuttavia tekijöitä	35
4.4.3	Lisäarvon tuottaminen flamencomatkailijoille.....	37
5	Pohdinta.....	39
5.1	Yhteenveto ja johtopäätökset tutkimuksen tuloksista.....	39
5.2	Ehdotukset Helsingin Flamencoyhdistys ry:lle ja matkanjärjestäjille	44
5.3	Pohdintaa työn edustavuudesta ja oppimisprosessista	48
	Lähteet	50
	Liitteet.....	52
	Liite 1. Mindmap opinnäytetyön tavoitteista ja tutkimuskysymyksistä	52
	Liite 2. Puolistrukturoitu kysely	53
	Liite 3. Motivaatiotekijöistä esitetyt väittämät ja vastausten keskiarvot	57
	Liite 4. Lisäarvon tuottaminen flamencomatkoilla	58
	Liite 5. Teemahaastattelupohja	61

1 Johdanto

Flamenco on yksi Espanjan matkailun vetovoimatekijöistä ja Suomesta tehdään vuosittain useita matkoja flamencon synnyinseuduille. Työni tavoitteena on selvittää, minkä vuoksi helsinkiläiset *flamencot*¹ matkustavat Espanjaan, eli mitkä ovat flamencomatkailun motivaatiotekijät näille matkailijoille. Motivaatiotekijöiden kartoittamisen lisäksi työni tavoitteena on selvittää, mitä lisäarvoa flamencomatkailu voi tuoda näille matkailijoille ja millä tavoin matkailijat kokevat, että heidän flamencomatkojaan voitaisiin tukea tai edistää. Liikkeenjohdollinen näkökulma valittiin sillä perusteella, että uskon matkailualalle tulevan yhä tärkeämmäksi tuottaa matkailijoille lisäarvoa tarjoamalla heille räätälöidympiä ja yksilöllisempiä matkailutuotteita. Tutkimuksessa käsitellään ainoastaan Espanjaan suuntautuneiden flamencomatkojen motivaatiotekijöitä, sillä on kiistatonta, että Espanja on flamencomatkailun kannalta olennaisin matkakohde. Espanjan sisällä tosin eri kohteilla, kuten Madridilla ja Jerez de la Fronteralla, oletetaan olevan erilaisia merkityksiä flamencomatkailijoille. Opinnäytetyön tavoitteet ja tutkimuskysymykset esitellään Mindmap-muodossa liitteessä 1.

Opinnäytetyöni taustalla on intohimoinen ja tavoitteellinen flamencoharrastukseni. Tutkimuksen toimeksiantajana toimii Helsingin Flamencoyhdistys ry, jossa itse toimin aktiivisesti, ja kohderyhmänä ovat sen jäsenet, niin flamencoammattilaiset kuin -harrastajat. Opinnäytetyöni tarkoitus on edistää Helsingin Flamencoyhdistys ry:n tarkoitusta ”koota yhteen lähinnä Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla asuvia flamencosta kiinnostuneita henkilöitä [ja] edistää flamencoharrastusta (Helsingin Flamencoyhdistys, 2015c).” Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenmäärä tutkimuksen aloittamishetkellä on noin 280 henkilöä (Helsingin Flamencoyhdistys ry, 2015b).

Opinnäytetyn tietoperusta pohjautuu flamencon kulttuuriympäristöön sekä McIntoshin ja Goeldnerin vuonna 1988 kehittämään Abraham Maslowin tarvehierarkiateoriaan pohjautuvaan neliportaiseen matkailumotivaatioluokitukseen. Matkailumotivaatioluokituksen lisäksi tutkimuksen perustana toimii Amadeuksen vuonna 2015 Future Foundationin kanssa yhteistyössä kehittämiin matkailuheimoihin, jotka korreloivat vahvasti McIntoshin ja Goeldnerin matkailumotivaatioluokituksen kanssa. Lisäksi tietoperustassa tutustutaan aiempiin tanssi-, flamenco- ja festivaalimatkailun motivaatiotekijöitä käsitteleviin tutkimuksiin. Tämän tietoperustan pohjalta toteutetaan tutkimukseni Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenten flamencomatkailun motivaatiotekijöistä.

¹ *Flamenco*-sanaa käytetään lajin parissa yleismerkityksessä kuvaamaan kaikkia flamencon piirissä toimivia, niin harrastajia kuin ammattilaisia, tanssijoita, laulajia kuin muusikoitakin.

Opinnäytetyö toteutettiin lähettämällä maaliskuussa 2016 puolistrukturoitu kysely Helsingin Flamencoyhdistyksen koko jäsenistölle, niin flamencomatkalla olleille kuin niille, jotka eivät matkoilla vielä ole olleet. Kyselyssä kartoitettiin jäsenistön flamencoperehtyneisyyttä, flamencomatkailun motivaatiotekijöitä ja kiinnostusta flamencomatkailuun. Lisäksi tiedusteltiin, minkälaisissa asioissa jäsenet tarvitsisivat tukea flamencomatkoillaan. Kyselyn tulosten perusteella toteutettiin kesäkuussa 2016 teemahaastattelut kolmelle yhdistyksen jäsenelle syvällisemmän tiedon saamiseksi. Haastatteluilla selvitettiin, miten haastateltavien kokemat motivaatiotekijät toteutuvat matkoilla, miten ne ilmenevät ja miten motivaatiota tuottavia hetkiä tuotetaan. Haastatteluissa selvitettiin myös, miten yhdistys voi tukea matkaa suunnittelevia jäseniään ja mitä lisäarvoa matkailuala voisi tarjota flamencomatkailijoille. Haastateltaviksi valittiin yksi flamencomatkoja tuottava flamencokouluyrittäjä, yksi flamencoammattilainen, jolla on kokemusta useilta flamencomatkoilta ja yksi flamencoharrastaja, joka on osallistunut järjestetyille matkoille. Näin saatiin erilaista näkökulmaa motivaatiotekijöiden toteutumisesta ja tuen tarpeesta. Kyselyn ja haastatteluiden pohjalta koostettiin opinnäytetyön tutkimustulokset ja tehtiin ehdotuksia näiden tulosten pohjalta Helsingin Flamencoyhdistys ry:n hyödynnettäväksi. Tutkimustuloksista kirjoitettiin myös kooste yhdistyksen jäsenlehdessä *Letrassa* julkaistavaksi.

2 Elämäntapana flamenco

Flamencojen kuulee usein kuvailevan ammattiaan tai harrastustaan vahvana elämäntapana ja toteavan, ettei flamencon merkitystä voi kuvailla henkilölle, joka ei ole kokenut sitä vahvaa tunne-elämystä, jonka flamenco parhaimmillaan aiheuttaa.

Katja Lindroos kuvaa flamencon merkitystä teoksessa *Flamenco* seuraavasti:

Flamenco on taidemuoto, joka tarjoaa tutkittavaa ja ihmeteltävää loputtomasti. Vasta opiskeltuaan vuosikausia voi sanoa tietävänsä jotakin: sen miten vähän tietää. Toivotonta, lohdutonta? Sitäkin mutta myös ilahduttavaa. Koska flamencosta ei koskaan opi tarpeeksi, siitä ei tarvitse myöskään koskaan luopua eikä siihen voi kyllästyä. Flamencoon hurautaneelle jo tämä riittää onnelliseksi tulevaisuudenkuvaksi. (1999, 7).

Tämä tekstinpätkä todistaa flamencolla olevan monien sen parissa toimivien henkilöiden sydämissä oma, erityinen paikkansa. Kesällä 2015 haastattelin barcelonalaista flamencotanssijaa Sonia Salmerónia. Kun totesin hänelle flamencon kuvailemisen tuskan, hän totesi meidän flamencojen olevan ennalta määrättyjä flamencolle eikä sellaista voi selittää kenellekään, joka ei ole sitä kokenut (Salmerón 30.7.2015). Myös Helsingin Flamencoyhdistys ry:n entinen puheenjohtaja Marianna Stråhlmann viestittää jäsenille flamencon kokonaisvaltaisuutta yhdistyksen jäsenlehdessä *Letrassa*: ”Hyvät flamencot; treenatkaa, hengittäkää ja aistikaa flamenco – sitä riittää kaikille (Stråhlmann 2015, 4).”

2.1 Flamencon kulttuuriympäristö

Flamencon kulttuuriympäristö muodostaa tärkeän osan tutkimuksen tietoperustaa, sillä tälle taiteenmuodolle olennaiset perinne ja yhteisöllisyys tulevat vahvimmin esille juuri sen kotiseuduilla Espanjassa ja erityisesti Etelä-Espanjan Andalusiassa. Suomesta tehdään flamencomatkoja esimerkiksi Jerez de la Fronteran flamencofestivaaleille. Toisaalta flamencomatkailun peruselementtejä ovat Espanjassa tarjolla olevan opetustarjonnan laajuus ja opetuksen taso. Tiukkaa treeniä kaipaavat suuntaavat matkansa usein Madridin *Amor de Dios*² -flamencoakatemiaan, jossa tunnetut flamencotaiteilijat pitävät viikkotunteja kaupungissa ollessaan.

Katja Lindroos kuvaa flamencon kulttuuriympäristön kokemisen tärkeyttä erinomaisesti kirjassa *Flamenco*:

² Tunnetun flamencoakatemian virallinen nimi on *Centro de Flamenco y Danza Española Amor de Dios*.

Olen yhdistetyllä opiskelu- ja lomamatkalla Jerez de la Fronterassa. Käyn päivittäin neljä tuntia kestäville tanssitunneilla. Niiden jälkeen ryntään suihkun kautta teatteriin katsomaan flamencoesityksiä. Koen flamenco, puhun flamencosta, näen jopa unia flamencosta. Jotain jää kuitenkin puuttumaan.

Ilman sen kummempia suunnitelmia lähdin kävelylle. Kierreltyäni ja hikoiltuani kuumuudessa aikani menen baariin. Ennen kuin olen ehtinyt tilata ensimmäistäkään *copitaa* eli pientä sherryilasillista, vieressäni istuva mustalaismies aloittaa laulun.

Tuskin missään muualla tarvitaan niin vähän syytä juhlimiseen kuin Jerezin Santiagon kaupunginosassa. [...]

Olé, kuuluu jostakin.

[...] *Olé* on sana, jota kuulee liian usein. [...] Yhtäkkiä tajuan *olé*n merkityksen: se hän tulee sanasta *Allah!* Aivan kuten Jumalan nimeä, sitäkään ei tule lausua turhaan. Vain sellaisina hetkinä, jolloin tavoitetaan jotakin olennaista. (1999, 6).

Marianna Stråhlmann kuvaa kokemuksiaan Madridista Helsingin Flamencoyhdistyksen jäsenlehdessä *Letrassa*:

Kerran istuin myös niin legendaarisessa Candela-baarissa (Olmo-kadulla Madridissa) isommassa seurueessa ja tiesin, että samassa pöydässä istui suuria flamencoartisteja, mutta en minä niitä tuntenut. Kuiskasin kaverilleni ”ketä nämä ovat” ja hän sanoi ”tuo on Juan ja tuo on Antonio ja tuo on...”, hetken päästä tajusin kuitenkin, että hän oli vitsailut minulle, samassa pöydässä istuivat nimittäin **Paco de Lucia**, **Tomatito**, **Potito** sekä Ketama-ryhmästä³ muutama... (Stråhlmann 2015, 4).

Nämä tekstipätkät kuvaavat oleellisen flamencon kulttuuriympäristöstä. Voimme harjoitella ahkerasti Suomessa, mutta ennen kuin koemme flamencon sen todellisessa ympäristössä, emme voi todella ymmärtää flamenco. Tähän ymmärtämisen tarpeeseen vastaa flamencomatkailu.

2.2 Flamencon historiaa Helsingissä

Flamenco oli Suomessa ollut pienen piirin harrastus ennen kuin 1980- ja 1990-luvun vaihteessa alkoi flamencobuumi. Ensimmäinen flamencoyhdistys Suomessa perustettiin Ouluun ja sen nimeksi tuli Pohjoinen Flamenco ry. Helsingissä toimi tuohon aikaan jo flamenco opettavia tanssikouluja ja opettajia, mutta yhtenäisyys näiden toimijoiden väliltä puuttui. (Palmio 2013, 4.) Helsingin Flamencoyhdistys ry perustettiin vuonna 1993 koamaan yhteen flamencosta kiinnostuneita henkilöitä Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla (Helsingin Flamencoyhdistys 2015b). Samana vuonna alettiin julkaista Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenlehteä, *Letraa*. Helsingin Flamencoyhdistys ry oli mukana Tam-

³ Kyseiset henkilöt ovat tunnettuja espanjalaisia flamencotaiteilijoita, osa heistä jo edesmenneitä.

pereen flamencoviikon taustajoukoissa ennen omien festivaalien järjestämistä. (Palmio 2013, 4-5.)

Helsingin Flamencofestivaali järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 1997 ja se sai jatkoa vuonna 1999. Festivaali on sittemmin vakiinnuttanut asemansa ja järjestetään vuosittain helmikuussa (Helsingin Flamencoyhdistys 2015b). Vain vuonna 2015 tehtiin poikkeus ja festivaali jätettiin järjestämättä, jotta yhdistyksellä oli mahdollisuus toipua uuden toimitalan remontoinnista aiheutuneista kuluista (Helsingin Flamencoyhdistys 2015a).

Helsingin Flamencoyhdistys ry on toiminut monissa eri tiloissa Helsingissä. Vuonna 1997 yhdistys sai ensimmäiset omat tilansa Svenska Teaternin kellarista, jonka visioitiin olevan Madridin *Amor de Dios* -koulun kaltainen flamencostudio. *Peña*⁴lla järjestettiin kursseja, tunteja ja juhlia. (Alajärvi 2013, 7.) Svenska Teaternin jälkeen yhdistys on toiminut niin Katajanokalla kuin Kalliossa (Aho 2013, 4). Valitettavasti työn kirjoittamishetkellä yhdistyksellä ei ole omia tiloja vaan toimintaa jatketaan hajautuneena ympäri kaupunkia.

2.3 Helsinkiläiset flamencomatkailijat

Työn kohderyhmänä on koko Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenistö, niin ammattilaiset kuin harrastajat. Erottelu ammattilaisiin ja harrastajiin kuitenkin tehdään, jotta voidaan todentaa se, ovatko motivaatiotekijät samoja niin ammattilaisille kuin harrastajille. Jäsenistö jaotellaan flamencotanssijoihin, -laulajiin ja muusikoihin, jotta saadaan tarpeeksi kattava otanta Helsingin Flamencoyhdistys ry:n kaikkien jäsenten tarpeisiin. Muusikkoihin tässä tutkimuksessa luetaan sekä flamencokitaristit että lyömäsoittimien kuten *cajón*⁵in soittajat. Tutkimuksessa huomioidaan lisäksi flamencojen perehtyneisyys eli se kuinka kauan flamenco on ollut osa vastaajien elämää ja mille taitotasolle he asettavat itsensä.

Tutkimuksessani flamencomatkalla tarkoitetaan flamencoammattilaisen tai flamencoharrastajan Espanjaan kohdistuvaa matkaa, johon oleellisena osana sisältyy flamencoharjoittelu tai osallistuminen flamencofestivaaleille. Työn tavoitteena on selvittää, mitkä ovat motivaatiotekijät, joiden vuoksi helsinkiläiset flamencoammattilaiset ja -harrastajat matkus-

⁴ *Peña* on espanjaa ja tarkoittaa yhdistystä. Sanaa käytetään kuvaamaan sekä koko yhdistystä että sen fyysistä toimitilaa. Helsingin Flamencoyhdistys ry:n espanjankielinen nimi on *Peña Flamenca de Helsinki*. Yhdistyksen piirissä toimivat käyttävät sanaa useimmiten tarkoittamaan yhdistyksen fyysistä toimitilaa.

⁵ *Cajón* on flamencolle ominainen laatikkomainen rytmisoitin, jonka päällä soittaja istuu. Sanan perustana on espanjankielen laatikkoa tarkoittava sana, *caja*.

tavat Espanjaan harjoittelumatkoille ja festivaaleille. Opinnäytetyön aiheen rajaamiseksi tutkimuksesta suljettiin pois Espanjan fyysiset matkailun vetovoimatekijät kuten ilmasto ja muut kulttuuriset vetovoimatekijät kuten ruokakulttuuri. Tutkimuksesta suljettiin lisäksi pois espanjan kielitaidon syventämisen merkitys flamencomatkailulle. Työssä ollaan erityisen kiinnostuneita siitä, mitä lisäarvoa matkailijat saavat oman ammattinsa tai harrastuksensa näkökulmasta ja miksi flamencoammattilaiset ja aktiiviset harrastajat kokevat matkojen olevan hyödyllisiä muille flamencoille. Tutkimuksen tuloksia voidaan hyödyntää Helsingin Flamencoyhdistys ry:ssä tukemalla jäsenten flamencomatkoja ja matkailualalla tarjoamalla flamencoharrastajille ja –ammattilaisille juuri heille kohdennettuja matkapalveluita.

3 Flamencomatkailun motivaatiotekijät

Motivaatio on ihmisen sisäinen tekijä, joka herättää kiinnostuksen ja ohjaa ihmisen toimintaa (Crompton & McKay 1997, 425). Tämän tutkimuksen perustana ovat matkailun motivaatiotekijät, jotka vastaavat kysymykseen, miksi ihmiset matkustavat (Hsu & Huang 2008, 14). Matkailumotivaatioteoriat pohjautuvat Abraham Maslow'n vuonna 1943 julkaisemaan tarvehierarkiaan eli inhimillisen motivaation teoriaan. Motivaatiotekijöitä peilataan tanssimatkailun ja festivaalimatkailun – erityisesti flamencomatkailun – erityispiirteisiin.

3.1 Matkailumotivaatio

Matkailumotivaation, kuten lähes kaiken nykyaikaisen motivaatiotutkimuksen, perustana on Abraham Maslow'n vuonna 1943 julkaisema tarvehierarkiateoria. Teorian taustalla on ajatus, jonka mukaan kun ihmisen fyysiset tarpeet ovat enimmäkseen täytyneet, voi hän nousta korkeammille tasoille eli tyydyttämään henkisiä tarpeitaan (Hsu & Huang 2008, 15). Maslow'n hierarkian alin taso on fysiologiset tarpeet kuten nälkä, jano, lepo ja liikunta. Näiden tarpeiden tulee olla tyydytetty ennen kuin voidaan nousta seuraavalle tasolle, joka on turvallisuuden tarve. Turvallisuuden tarpeen tyydyttymisen jälkeen voidaan siirtyä rakkauden ja yhteenkuuluvuuden tarpeen tasolle. Vasta kun ihmissuhteet ovat kunnossa, voidaan siirtyä täyttämään arvostuksen tarvetta. Ylimpänä hierarkiassa on itsensä toteuttamisen tarve. (Vuoristo 2003, 39.)

Vuuristo (2003, 39) toteaa Maslow'n kritiikkiäkin saaneen hierarkian antavan hyviä lähtökohtia matkailumotivaation tutkimiselle. Henkisiä tarpeita Maslow'n tarvehierarkiassa toteuttavat kolme ylintä tasoa ja nämä kolme alkuperäisen tarvehierarkiateorian porrasta parhaiten vastaavat matkailumotivaation kysymykseen ”miksi”, vaikka liikunnan voidaan olettaa olevan yksi vapaa-ajan matkailun motivaattoreista. Maslow on lisännyt myöhemmin alkuperäiseen teoriaansa estetiikan tarpeen ja tarpeen oppia ja ymmärtää (Hsu & Huang 2008, 16).

McIntosh ja Goeldner kehittivät vuonna 1988 Maslow'n tarvehierarkian pohjalta neliportaisen matkailumotivaation luokituksen. Luokituksen tasoja ovat fyysiset tekijät, kulttuuritekijät, ihmisten väliset tekijät ja status- ja arvostustekijät. (Vuoristo 2003, 39.) Fyysisten tekijöiden kuvataan vähentävän jännitystä ja painetta. Niiden perustalla on yksilön henkinen ja fyysinen hyvinvointi ja virkistyneen tarve, jota toteutetaan muun muassa huvittelun ja liikunnan keinoin (2003, 39). Crompton on todennut vuonna 1979 tehdyssä tutkimuksessaan erityisesti henkisen virkistyneen olevan vapaa-ajan matkailulle tärkeää, sillä matkailu

tarjoaa matkailijalle mahdollisuuden omistautua omille kiinnostuksenkohteilleen. Henkinen virkistys saattaa usein kuitenkin johtaa fyysiseen väsymykseen (1979, 93). Flamencomatkailun kaltaisessa aktiivimatkailussa oletan fyysisten tekijöiden olevan lähes jokaiselle matkailijalle olennainen motivaation lähde, sillä on todennäköistä, että flamencomatkat liittyvät vahvasti virkistykseen ja huvitteluun niin harrastajien kuin ammattilaistenkin osalta. Erityisesti oletan flamencomatkailijoiden virkistyvän henkisesti, sillä he pääsevät omistautumaan flamencolle, vaikka fyysisesti matkat ovat melko haastavia, niin harjoittelun aiheuttaman fyysisen rasituksen kuin esimerkiksi teatteriesitysten ja *juerga*⁶n aiheuttaman valvomisen vuoksi.

Toinen matkailumotivaatioluokituksen porras on kulttuuritekijät, joihin kuuluu halu saada uusia kokemuksia, oppia toisesta kulttuurista ja syventyä alkuperäisväestön elämään, taiteeseen ja tapoihin (Vuoristo 2003, 39). Oletan kulttuuritekijöiden olevan vielä fyysisiä tekijöitä huomattavasti tärkeämpi flamencomatkailun motivaatiotekijä, sillä olennaisena osana matkailua on syvempi tutustuminen flamencokulttuuriin ja niin sanotun alkuperäisväestön taiteeseen. Tätä motivaatiotekijää tukevat luvussa 3.2 kuvatut Katja Lindroosin ja Marianna Stråhlmannin kokemukset flamencosta Jerez de la Fronterassa ja Madridissa. Suurien flamencotaiteilijoiden aidossa, omassa kulttuuriympäristössä heidät voidaan kohdata eri tavalla kuin esimerkiksi Helsingissä, vaikka nykyään suuria taitelijoita tuodaan Suomeen kurssittamaan ja esiintymään useita kertoja vuodessa.

Matkailumotivaatioluokituksen kolmanteen portaaseen, ihmisten välisiin tekijöihin, kuuluu uusien ihmisten tapaaminen ja ystävyys- ja sukulaisuussuhteiden ylläpitäminen. Kolmas porras sisältää halun paeta jokapäiväisestä, rutiininomaisesta ympäristöstä (Vuoristo 2003, 39). Kolmas porras liittyy läheisesti Mannellin ja Iso-Aholan (1987) tutkimaan matkailumotivaation pako- ja etsintäulottuvuuteen, jossa matkailijan pyrkimyksenä on päästä hetkeksi pakoon arkielämästään, toiseen ympäristöön, jossa pätevät erilaiset rutiinit, tavat ja normit. Pakomotiivi heijastuu matkailijoiden käyttäytymisessä (Hsu & Huang 2008, 21). Cromptonin tutkimuksessa vapaa-ajan matkojen motivaatiotekijöistä pakomotiivi, eli halu paeta rutiininomaisesta ympäristöstä, todettiin kaikkien tärkeimmäksi tekijäksi (1979, 90). Paetessaan tavanomaisesta ympäristöstään, matkailijat pyrkivät lähtökohtaisesti panostamaan elämänsä positiivisimpiin, halutuimpiin elementteihin. Pako tavanomaisesta antaa matkailijalle mahdollisuuden oppia uusia asioita itsestään. (1979, 92.) Lisäksi Crompton

⁶ *Juerga* on flamencoon olennaisesti liittyvä vapaamuotoinen juhla, jossa kaikki halukkaat saavat osallistua tanssimalla, laulamalla, soittamalla tai *palmastamalla* (eli taputtamalla rytmikkäästi) tai vain nauttimalla tunnelmasta.

toteaa tärkeiksi motivaatiotekijöiksi ihmissuhteet ja sosiaalisen kanssakäymisen (1979, 91).

Flamencomatkailuun matkailumotivaatioluokituksen kolmas porras ja niin ollen myös pakomotiivi liittyy todennäköisesti läheisesti, sillä flamencomatkalla voi sekä tavata uusia flamencosta kiinnostuneita ihmisiä että viettää lähemmin aikaa muiden, jo tuttujen, matkalle lähtijöiden kanssa. Flamencomatkat tarjoavat mahdollisuuden paeta hetkeksi arkielämän kiireistä ja nauttia Espanjan erilaisesta elämänrytmistä. Vaikka Cromptonin tutkimuksessa painotettiin perhesuhteiden tärkeyttä, oletetaan flamencomatkailijoiden kokevan ihmissuhteet olennaiseksi motivaatiotekijäksi, sillä flamencojen sanotaan usein olevan kuin yhtä perhettä. Ihmissuhteiden lisäksi flamencomatkalla voi panostaa flamencoon ilman arkielämän tuomia paineita.

McIntoshin ja Goeldnerin neliportaisen motivaatioluokituksen viimeiseen portaaseen, status- ja arvostustekijöihin, kuuluu halu syventää omaa osaamistaan ja täydentää taitojaan ja tietojaan. Portaaseen sisältyy olennaisesti arvostuksen saaminen muilta ihmisiltä (2003, 39). Vuoriston mukaan status- ja arvostustekijöiden on todettu monissa tutkimuksissa olevan erityisen tärkeitä matkailumotivaatiolle. Tämän arvellaan johtuvan siitä, että matkalla voi samaistua sellaiseen viiteryhmään, johon arkielämässä ei pääse samaistumaan. (2003, 40.) Tätä oletusta tukee Mannellin ja Iso-Aholan matkailumotivaation etsintäulottuvuus, jonka mukaan matkailijat etsii henkilökohtaista tai sosiaalisiin suhteisiin liittyvää arvostusta (Hsu & Huang 2008, 21).

Oletan flamencomatkailijoiden kokevan tietyn tyyppisiä status- ja arvostusmotivaatiotekijöitä osallistuessa matkalle. Flamencomatkalla heillä on mahdollisuus syventää ja täydentää tietojaan flamencosta tavalla, joka kotiympäristössä ei ole mahdollista. Lisäksi flamencomatkailu todennäköisesti koetaan keinoksi saada arvostusta muilta flamencoharrastajilta ja –ammattilaisilta. Seuraavaksi matkailun motivaatiotekijöitä tarkastellaan matkailuheimojen näkökulmasta, jotta flamencomatkailijoille voidaan tarjota heidän tärkeäksi kokemansa kaltaista lisäarvoa.

3.2 Matkailuheimot

Amadeuksen Future Foundationin kanssa toteuttamassa tutkimuksessa todetaan matkailijoiden kokemusten ymmärtämisen olevan ensisijaisen tärkeää, sillä vain kun ymmärtään, mitä matkailijat pitävät tärkeimpinä tekijöinä matkailukokemukselleen, voidaan heidän tarpeensa täyttää ja jopa ylittää (Amadeus 2015, 3). Matkailun aiheuttamat kokemuk-

set liittyvät olennaisesti matkailun motivaatiotekijöihin. Vaikka Crompton (1979, 84) toteaa matkailumotivaation olevan vain yksi tekijä matkailijoiden käytökseen, on motivaatiotekijöiden tutkiminen hänen mukaansa kuitenkin kriittinen muuttuja asiakkaiden ymmärtämisen kannalta.

Matkailijat voidaan Amadeuksen (2015, 4) uudessa tutkimuksessa jakaa ominaisuuksien ja arvojen mukaan seuraaviin matkailuheimoihin:

- Yksinkertaisen etsijät
- Kulttuuripuristit
- Sosiaalisen pääoman etsijät
- Palkkionmetsästäjät
- Velvollisuuden tai päämäärän tavoittelijat
- Eettiset matkailijat

Ottaen huomioon, että tanssi- ja festivaalimatkailu on selvästi kulttuuripainotteista, oletan flamencomatkailijoiden kuuluvan ensisijaisesti niin sanottuun kulttuuripuristien ryhmään, johon kuuluvat sukeltavat syvälle toiseen kulttuuriin ja haluavat irrottautua omasta elinympäristöstään ja omistautua toiseen kulttuuriin tutustumiseen. Tämä linkittyy hyvin vahvasti matkailumotivaatioluokituksen toiseen portaaseen eli kulttuuritekijöihin ja lisäksi luokituksen kolmanteen portaaseen, eli ihmisten välisiin tekijöihin, sillä tavoitteena on halu paeta tavanomaisesta elinympäristöstä. On mielenkiintoista nähdä löytyykö flamencomatkailijoista kulttuuripuristien lisäksi niin sanottuja sosiaalisen pääoman etsijöitä, joille on tärkeää hakea arvostusta omalta yhteisöltään, erityisesti sosiaalisessa mediassa. Nämä sosiaaliset tekijät yhdistyvät matkailumotivaation neljänteen portaaseen, status- ja arvostustekijöihin (Amadeus 2015, 4, 55). On todennäköistä, että flamencomatkailijoiden joukosta löytyy niin sanottuja päämäärän tavoittelijoita, joiden matkan pääasiallisena tavoitteena tai motivaationa on tiettyyn tapahtumaan, esimerkiksi Jerezin Flamencofestivaaliin, osallistuminen. Tämä taas puolestaan yhdistyy status- ja arvostustekijöihin, sillä heidän päämääränään on täydentää tietojaan flamencosta ja sen kulttuuriympäristöstä.

Flamencomatkailijoista löytynee elementtejä niin sanotuista palkkionetsijöistä, joille matkailu on keino palkita itseään ja jotka etsivät niin fyysistä kuin henkistä ja fyysistä hyvinvointia ja sitä, mitä heille on luksusta. Nämä tekijät ovat nähtävissä matkailumotivaation luokituksen ensimmäisessä portaassa fyysiset tekijät (Amadeus 2015, 4). Lisäksi on mielenkiintoista selvittää löytyykö flamencomatkailijoista yksinkertaisen etsijöiden piirteitä siitä näkökulmasta, kokevatko matkailijat voivansa saada flamencoyhdistykseltä tai matkailualan asiantuntijoilta tukea ja lisäarvoa matkoihinsa. Amadeuksen tutkimuksen mukaan yksinkertaisen etsijät ovat valmiita antamaan matkasuunnittelunsa luotettavien matkailualan asiantuntijoiden käsiin ja valmiita maksamaan siitä, ettei heidän tarvitse itse käyttää

aikaansa matkan suunnitteluun (Amadeus 2015, 4, 31). Flamencomatkailijoiden voidaan kuitenkin olettaa eroavan Amadeuksen tutkimuksen yksinkertaisen etsijöistä siinä, että he haluavat matkoillaan syventää flamencon ja sen kulttuuriympäristön ymmärrystään. Vaikka eettisyys varmasti onkin monille flamencomatkailijoille tärkeä asia, voidaan olettaa, ettei flamencomatkailussa pääasiallisena tekijänä varmastikaan ole eettiset asiat. Eettiset matkailijat matkailuheimona jätetään näin ollen pois tämän tutkimuksen aiheista.

Vaikka matkailijoita voidaan jaotella erilaisiin heimoihin, on tosiasia, että matkailijoilla on erilaisia motivaatiota eri matkoille ja heidän tavoitteensa ja tarpeensa vaihtelevat kunkin matkan mukaan. Kaikista matkailijoista, niin myös flamencomatkailijoista, löytyy erilaisia persoonallisia yhdistelmiä näistä luokitteluista. Matkailuheimot ja matkailijoiden kokemukset on kuitenkin hyvä ottaa huomioon Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenistön flamencomatkailun motivaatiotekijöiden tutkimisen yhteydessä. Näiden tekijöiden perusteella voidaan tarjota flamencomatkailijoille heidän tarpeisiinsa räätälöityjä matkailutuotteita. Seuraavaksi tarkastellaan tanssi- ja festivaalimatkailusta tehtyjä tutkimuksia erityisesti flamencon näkökulmasta.

3.3 Festivaali- ja tanssimatkailu

Crompton ja McKay toteavat vuonna 1997 festivaalimatkailua käsittelevässä tutkimuksessaan, että matkailijan päätös matkustaa tiettyyn kohteeseen tai esimerkiksi tietylle festivaalille johtuu usein toiveesta täyttää jokin tarve. Kun ymmärretään matkailijoiden motivaatioita, voidaan heille tarjota heidän toiveensa ja tarpeensa täyttäviä tai ylittäviä kokemuksia niin konkreettisella, aineellisella kuin henkiselläkin tasolla. Kohdennettu tarpeiden täyttäminen puolestaan johtaa parempaan matkakokemukseen ja -tyytyväisyyteen. Korkea tyytyväisyys taas johtaa siihen, että matkailija palaa uudestaan kohteeseen tai festivaalille. (1997, 425–426.)

Tutkimuksessaan *Fiesta San Antonio*⁷ -kulttuurifestivaalien motivaatiotekijöistä, Crompton ja McKay toteavat festivaalille matkustavien matkailijoiden olevan kiinnostunut todennäköisimmin kulttuurin rikkaudesta, uusista kokemuksista, tietojensa tai taitojensa syventämisestä ja sosiaalisesta kanssakäymisestä erityisesti tietyn ryhmän sisällä. Tutkimuksessa todetaan virkistys- ja henkisen tasapainon olevan olennainen motivaatiotekijä festi-

⁷ *Fiesta San Antonio* on vahvasti sidoksissa meksikolais-amerikkalaisten kulttuuriin ja perinteisiin, sillä lähes kaksi kolmasosaa San Antonion väestöstä on alkuperältään meksikolais-amerikkalaista (Crompton & McKay 1997, 431).

vaalimatkailejoille, kun taas arvostus- ja statustekijöitä ei pidetty kovin olennaisina tekijöinä (1997, 429–435).

Hyvin samankaltaisia tuloksia raportoidaan McClearyn, Weaverin ja Mengin tutkimuksessa, jossa tutkittiin viiteen vakiotanssitapahtumaan osallistuvien tanssimatkailejoiden motivaatiotekijöitä. Tutkimus toteutettiin paikan päällä täytettävillä kyselylomakkeilla, joiden kohderyhmänä olivat tapahtumiin aktiivisesti osallistuvat henkilöt. Olennaisiksi motivaatiotekijöiksi todettiin rentoutuminen ja virkistyminen, sosiaalinen kanssakäyminen, uudet kokemukset ja elämykset sekä taitojen syventäminen. Lisäksi olennaiseksi tekijäksi todetaan tanssitapahtumassa koettu jännitys. (2005, 277.) Erityisen tärkeiksi tapahtumiin aktiivisesti osallistuvalla kohderyhmälle todettiin tavanomaisesta ympäristöstä pakeneminen ja virkistyminen sekä tanssiin olennaisesti liittyvät tekijät, tanssitaitojen syventäminen ja tapahtumassa koettu jännitys (2005, 288).

Matteucci puolestaan on tutkinut matkailejoiden kokemuksia flamencosta kohderyhmään Sevillassa, Espanjassa, kitara- ja tanssitunneille osallistuneita ulkomaalaisia matkailejoita. Tutkimuksessa todetaan flamencomatkan muistuttavan pyhiinvaellusmatkaa, jossa matkaileja saapuu pyhään paikkaan. Olennaisia elementtejä flamencomatkailelulle tutkimuksessa ovat flamencon aidon kulttuuriympäristön kokeminen, syvät tunteet uusista kokemuksista ja elämyksistä ja niiden merkityksellisyys ja henkinen virkistyminen. Flamencomatkaileijat kokivat yhteenkuuluvuutta muiden kurssiosallistujien kanssa. (2013, 111–113.) Nämä hengelliset kokemukset linkittyvät erittäin läheisesti festivaali- ja tanssimatkailelututkimuksissa todettuihin matkailun motivaatiotekijöihin ja matkailumotivaation neliportaiseen luokitukseen, erityisesti kulttuuritekijöihin, pakoon tavanomaisista ympyröistä ja sosiaaliseen kanssakäymiseen. Samoin nämä tekijät yhdistyvät matkailuheimoihin, erityisesti kulttuuripuristeihin ja palkinnonmetsästäjiin, sillä tärkeää on kokemus autenttisesta kulttuuriympäristöstä ja virkistyminen ja henkinen hyvinvointi palkitsemismuotona.

Matteuccin lisäksi Aoyama (2009) on tutkinut Sevillan suuntautuvaa tanssimatkaileua erityisesti flamencon näkökulmasta. Aoyama tutki flamencon ja matkailun yhteyttä Sevillassa kaksi kuukautta haastatteluiden ja osallistuvan havainnoinnin keinoin. Tutkimuksessa todetaan matkailejoiden yhä enemmän rakentavan omaa identiteettiään kulutustottumustensa ja elämäntyyliavalintojensa mukaan. (2009, 81–82.) Aoyama toteaa raportissaan flamencomatkaileun olevan ainutlaatuista, sillä siihen liittyy olennaisesti kansainvälisten matkailejoiden aktiivinen osallistuminen ja erityisesti osallistuminen opetukseen (2009, 83, 91). Kuten Matteuccin, myös Aoyaman tutkimuksessa kulttuurimatkaileun – ja erityisesti fla-

mencomatkailun – todetaan olevan nykyajan pyhiinvaellusmatkailua ja siihen liittyvän vahvoja hengellisiä elementtejä ja aitouden⁸ etsintää (2009, 83). Aoyama kommentoi japanilaisten flamencomatkailijoiden suurta määrää Sevillassa ja toteaa heidän motivaatiotekijöikseen omistautumisen flamencolle ja pakenemisen tavanomaisista ympyröistään Japanissa (2009, 97).

Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenten kokemusten voidaan olettaa olevan hyvin samankaltaisia kuin näissä tutkimuksessa tehdyt johtopäätökset. Pidän erityisesti japanilaisten flamencomatkailijoiden kokemuksia olennaisina tälle tutkimukselle, sillä he, kuten suomalaisetkin, arvostavat flamencoä hyvin korkealle. Arvostettu espanjalainen flamenco-taiteilija *María Juncal*⁹ toteaaakin Miamissa vuonna 2014 antamassaan televisiohaastattelussa flamencon olevan erityisen korkealaatuista juuri Japanissa ja Suomessa ja japanilaisten ja suomalaisten suhtautuvan flamencoon suurella intohimolla (Valdés 17.6.2014).

3.4 Tietoperustan yhteenveto

Flamencomatkailun motivaatiotekijöitä kartoitetaan tässä tutkimuksessa Abraham Maslow'n tarvehierarkiateoriaan perustuvan McIntoshin ja Goeldnerin vuonna 1988 kehittämän neliportaisen matkailumotivaatioluokituksen avulla. Luokitus sisältää fyysiset tekijät, kulttuuritekijät, ihmisten väliset tekijät ja arvostus- ja statustekijät. McIntoshin ja Goeldnerin motivaatioluokitusta syvennetään Amadeuksen yhdessä Future Foundationin vuonna 2015 kanssa tekemän matkailuheimotutkimuksen avulla. Amadeuksen tutkimuksen matkailuheimoihin lukeutuu yksinkertaisen etsijät, kulttuuripuristit, sosiaalisen pääoman etsijät, palkkionmetsästäjät, velvollisuuden tai päämäärän tavoittelijat ja eettiset matkailijat.

Matkailumotivaatioluokituksen ja matkailuheimojen lisäksi tietoperustassa on perehdytty jo olemassa olevaan tietoon tanssi- ja festivaalimatkailusta ja näiden motivaatiotekijöistä. Kun näiden tutkimusten tuloksia tarkastellaan matkailumotivaation ja matkailuheimojen näkökulmasta, voidaan todeta tanssi- ja festivaalimatkailijoiden olevan ensisijaisesti kulttuuripuristeja, sillä tärkeiksi tekijöiksi tutkimuksissa nousivat kulttuuriympäristön aitous ja

⁸ Tutkimuksessani Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenten motivaatiotekijöistä en ota kantaa siihen, onko flamencomatkalla koettu flamenco todella aitoa vai lavastettua, kuten Aoyama (2009) tutkimuksessaan väittää. Jäsenten kokemukset ovat relevantteja, ei flamencomatkarjonnan niin sanottu tosiasiallinen aitous. Aoyama toteaa kuitenkin aitouden kokemuksen olevan aina subjektiivista ja kiistanalaista (2009, 97).

⁹ *María Juncal* on vierailut Helsingissä helmikuussa 2010 Helsingin Flamencoyhdistys ry:n järjestämän Helsingin XIII Flamencofestivaalin päätähtenä, jolloin hän sekä esiintyi Savoy-teatterissa että opetti festivaalikursseilla. Lisäksi hän on vierailut Helsingissä tammikuussa 2015, jolloin hän opetti tiiviskurssit kolmelle tasolle Helsingin Flamencoyhdistys ry:n tiloissa.

uusien kokemusten saaminen. Erityisen tärkeää näille matkailijoille oli omien taitojen syventäminen. Tanssi- ja festivaalimatkoilijoita tutkittaessa voitiin jopa todeta matkailun olevan heille henkinen, pyhiinvaellusmatkan kaltainen kokemus, jossa aitous, henkinen virkistyminen ja omistautuminen ovat avainasioita. Olennaista on, että tanssi- ja festivaalimatkoja tutkittaessa fyysiset tekijät eivät nousseet kovin tärkeiksi motivaatiotekijöiksi.

Toinen tärkeä elementti tanssi- ja festivaalimatkatutkimuksissa oli ihmisten väliset suhteet, sillä yhteenkuuluvuus ja sosiaalinen kanssakäyminen koettiin todella tärkeiksi. Sitä vastoin status- ja arvostustekijöitä ei koettu tärkeiksi ja näin ollen voidaan olettaa, että tanssimatkoilijat eivät suurissa määrin edusta sosiaalisen pääoman etsijöitä, vaan tärkeintä on henkinen yhteenkuuluvuus tai samanhenkisyys, ei näyttämisen tarpeen tyydyttäminen. Tanssi- ja festivaalimatkoilun todettiin olevan toisaalta itsensä palkitsemisen keino, mutta myös keino saavuttaa päämääriä ja näiltä osin näiden matkailijoiden voidaan sanoa olevan Amadeuksen tutkimuksessa nimettyjä palkkionmetsästäjiä ja päämäärän tavoittelijoita.

Näiden olemassa olevien tutkimustulosten valossa tutkimuksessa syvennyttään nyt Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenten flamencomatkailun motivaatiotekijöihin puolistrukturoidun kyselytutkimuksen ja teemahaastattelun keinoin. Päämääränä on selvittää missä määrin jäsenten motivaatiotekijöissä esiintyvät fyysiset tekijät, kulttuuritekijät, ihmisten väliset tekijät ja status- ja arvostustekijät ja missä määrin jäsenet lukeutuvat kulttuuripuristeihin, sosiaalisen päämäärän etsijöihin, päämäärän tavoittelijoihin tai palkkionmetsästäjiin. Lisäksi on mielenkiintoista todeta löytyykö Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenistä yksinkertaisen etsijöitä, jotka kokevat voivansa hyötyä matkailualan asiantuntijoiden palveluista.

4 Helsingiläisten flamencojen matkailun motivaatiotekijät

Tutkimusmenetelminä tutkimuksessa käytettiin puolistrukturoitua kyselyä ja teemahaastatteluita. Puolistrukturoidun kyselyn kysymykset koottiin flamencon kulttuuriperustaan, matkailun motivaatiotekijöihin ja tanssi- ja festivaalimatkailuun liittyvästä tietoperustasta. Kyselyllä saatiin tietoa Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenten flamencomatkailun motivaatiotekijöistä. Teemahaastatteluiden teemat saatiin analysoimalla kyselyn tulokset. Teemahaastatteluiden avulla pyrittiin saamaan syvällisempää tietoa siitä, miten flamencomatkailun motivaatiotekijät ilmenevät matkoilla ja miten kokemuksiin voidaan matkoilla vaikuttaa, jotta pystytään tarjoamaan lisäarvoa Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenistölle. Lisäarvoa voivat tuottaa niin Helsingin Flamencoyhdistys ry kuin matkailualakin.

Tässä osiossa käsitellään ensin kyselytutkimuksen koostamista ja tämän jälkeen analysoidaan puolistrukturoidun kyselyn tuloksia. Näistä tuloksista saadaan kattavaa perustietoa Helsingin Flamencoyhdistys ry:n flamencomatkojen motivaatiotekijöistä niin eri taustakysymysten kuin matkalla olleiden ja ei-matkalla olleiden perusteella. Kyselyn tulosten perusteella myös selvitetään, mitkä flamencomatkailun motivaatiotekijät jäsenet kokevat tärkeimmiksi, miten kohdevalinnat vaikuttavat flamencomatkailuun ja miten vastaajat kokevat, että heidän flamencomatkailuaan voidaan tukea.

Kyselymenetelmän ja kyselyn tulosten jälkeen käsitellään teemahaastattelua tutkimusmenetelmänä ja analysoidaan haastatteluiden tulokset. Haastatteluiden teemat koostettiin puolistrukturoidun kyselyn tulosten perusteella. Haastatteluiden teemoiksi valikoituivat viisi tärkeintä motivaatiotekijää ja niiden ilmeneminen matkoilla, kohdevalinnan tärkeys ja kieli- taidon ja osaamisen tason merkitys matkoilla. Teemahaastatteluiden tuloksia tarkastellaan niin matkailun motivaatiotekijöiden kuin flamencomatkojen ja matkailualan näkökulmasta.

4.1 Kyselyn koostaminen

Tutkimus toteutettiin lähettämällä ensin puolistrukturoitu kysely Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenille. Kyselyllä kartoitettiin näiden flamencoaktiivien perehtyneisyyttä flamencomatkoista ja kokemusta flamencomatkailusta. Lisäksi alustettiin syitä siihen, miksi he matkustavat Espanjaan flamencon perässä ja mitä lisäarvoa he kokevat saavansa. Kyselyssä tiedusteltiin myös flamencomatkailun mahdollisista hankaluuksista ja sitä, kokevatko jäsenet flamencomatkojen tai matkailualan voivan olla näissä haasteissa avuksi tai voivan tuottaa heille lisäarvoa.

Kysely valittiin alustavaksi tiedonkeruumenetelmäksi, sillä sen avulla on mahdollista kerätä nopeasti ja vaivattomasti mahdollisimman laaja tutkimusaineisto jäsenistön matkailumotivaatiotekijöistä (Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 2009, 195–196). Puolistrukturoitu kysely toteutettiin Webropol-järjestelmällä lähettämällä verkkokysely kaikille Helsingin Flamencoyhdistys ry:n sähköpostitiedotuslistalla oleville henkilöille runsaan kahden viikon ajan maaliskuun huhtikuussa sekä jakamalla kyselylinkkiä yhdistyksen Facebook-sivuilla. Kyselyn toteuttamisen aikaan Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenmäärä oli 280 henkilöä. Kyselyn ajankohta valittiin niin, että huomioitiin sekä helmikuun alussa järjestettävä Helsingin Flamencofestivaali että helmi-maaliskuun vaihteessa järjestettävä Jerezin Flamencofestivaali. Lisäksi kyselyn ajankohta asetui sekä Etelä-Suomen hiihtolomaviikon että pääsiäisen jälkeiseen aikaan. Kyselyssä hyödynnettiin niin avoimia, monivalinta- kuin asteikkoihin perustuvia kysymyksiä monipuolisen aineiston saamiseksi. Kyselyn tulokset kerättiin ja analysointiin Webropol-järjestelmän raportointityökalun ja excelin avulla. Avoimista kysymyksistä muodostettiin sanapilviä vastausten hahmottamisen helpottamiseksi.

Ennen varsinaisen kyselyn lähettämistä toteutettiin testikysely kolmelle Helsingin flamencoyhdistys ry:n jäsenelle ja yhdelle ei-flamencolle. Näiltä henkilöiltä saatujen testivastauksien ja kommenttien perusteella poistettiin kyselystä turhaksi koetut väliotsikot ja tarkennettiin flamencomatkailun motivaatiotekijöihin liittyvien kysymysten sanamuotoja monitulkinnaisuuden vähentämiseksi.

Kysely toteutettiin kahdessa eri kysymyslinjassa erottaen toisistaan matkalla olleet jäsenet ja ei-matkoilla olleet jäsenet. Ennen kysymyslinjoihin jakoa kartoitettiin vastaajien taustaa kysymällä mitä flamenco heille merkitsee, ovatko he ensisijaisesti tanssijoita, laulajia, muusikoita tai jotain muuta ja onko flamenco heille ammatti tai harrastus tai jotain muuta. Lisäksi tiedusteltiin mille tasolle vastaajat itsensä laittaisivat jaolla perustaso, keskitaso, jatkotaso, edistynyt tai ammattilainen. Tasojaosta eliminoitiin niin sanottu puoliammattilaisien taso, sillä sen ei arvioitu olevan kovin suuri ja tason oletettiin jakautuvan edistyneisiin ja ammattilaisiin. Tasojakoa tutkittiin, sillä haluttiin selvittää, miten olennainen tekijä tämä on motivaatiotekijöiden ilmenemiselle ja heijastelevatko eri tasojen vastaukset toisiaan niin matkalla olleiden kuin ei-matkalla olleiden osalta. Demografisia tekijöitä kuten ikää, sukupuolta tai asuinpaikkaa ei pidetty olennaisina tekijöinä tutkimukselle. Sähköpostilistalla olevat ei-jäsenet eroteltiin kyselyn alussa otannasta.

Varsinaiset motivaatiotekijöihin ja kohdevalintoihin liittyvät kysymykset muodostettiin flamencon kulttuuriperustaan, matkailun motivaatiotekijöihin, Amadeuksen matkailuheimoihin ja tanssi- ja festivaalimatkailuun liittyvän tietoperustan perusteella. Sekä flamencomatkoilla olleilta että ei-matkoilla olleilta tiedusteltiin mahdollista kohdevalintaa sekä mitä flamencomatkat heille käsitteenä merkitsevät. Motivaatiotekijöitä kartoitettiin kysymällä kol-

mea tärkeintä asiaa sekä esittämällä väittämiä matkoista. Lisäksi erikseen kysyttiin vielä tärkeintä syytä avoimella kysymyksellä. Flamencomatkalla olleilta tiedusteltiin lisäksi heidän matkoilla kokemiaan mahdollisia hankaluuksia ja ei-matkoilla olleilta mikä heitä erityisesti flamencomatkoissa askarruttaa. Lisäarvon tuottamisen kartoittamiseksi tiedusteltiin myös kokevatko vastaajat flamencoyhdistyksen tai matkailualan voivan auttaa tai tukea heitä. Matkalla olleilta tiedusteltiin myös suosittelevatko he flamencomatkailua myös muille jäsenille. Kysely kokonaisuudessaan on nähtävissä tämän työn liitteessä 2.

Kato eli vastaamattomuus todetaan tutkimuskirjallisuudessa kyselytutkimusten ongelmaksi. Suurelle joukolle lähetetyn kyselyn vastaajaprosentti ei yleensä nouse kovin korkeaksi, vaikka prosenttia voidaan nostaa karhuamalla vastauksia kaksi kertaa (Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 2009, 195–196). Tutkimuksessani kyselyn linkki lähetettiin kolmena peräkkäisenä viikkona yhdistyksen sähköpostitiedotuslistalle. Vastaajamäärän maksimoimiseksi linkkiä jaettiin myös yhdistyksen Facebook-sivulla kyseisillä viikoilla. Etukäteen arveltiin, että Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenistö olisi sitoutunutta ja vastausprosentti nousisi kohtuulliseksi. Vastausmäärää pyrittiin kasvattamaan arpomalla kyselyyn vastanneiden kesken Helsingin Flamencoyhdistys ry:n paita.

Kyselytutkimuksen haittapuolia ovat vastausten pinnallisuus ja vastausvaihtojen monitulkinnaisuus (Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 2009, 195). Näiden tekijöiden vaikutuksen minimoimiseksi valittiin toiseksi tutkimusmenetelmäksi kyselytutkimuksen tulosten perusteella koostettu teemahaastattelu. Teemahaastatteluilla pyrittiin selvittämään flamencomatkalta olleiden kokemuksia motivaatiotekijöiden ilmentymisestä matkoilla. Lisäksi pyrittiin kartoittamaan, miten näitä kokemuksia voidaan tuottaa ja miten flamencoyhdistys ja matkailuala voivat osallistua näiden kokemusten tuottamiseen.

4.2 Kyselyn tulokset

Kyselyyn vastasi Helsingin Flamencoyhdistys ry:n 55 jäsentä kaikkiaan 280 jäsenestä. Jäsenten vastausprosentti nousi näin ollen kohtuulliseen 19,6 prosenttiin. Kyselystä saadut vastaukset analysoitiin alustavasti Webropolin raportointityökalulla siirtämällä vastaukset ensin Exceliin kokonaisuudessaan kysymyksittäin ja vastaajittain. Muita jaotteluperusteluita Excel-taulukoiden olivat jako ammattilaisiin, harrastajiin ja muihin sekä jako tanssijoihin, laulajiin, muusikoihin ja muihin. Vastaukset taulukoitiin myös sen mukaan olivatko vastaajat olleet flamencomatkalla vai eivät ja mille tasolle (perustaso, keskitaso, jatkotaso, edistyneet, ammattilaiset) vastaajat itsensä asettivat. Valinta- ja monivalintakysymysten vastaukset taulukointiin taustakysymysten muodostamien luokitteluiden avulla ja taulukoista muodostettiin erilaisia graafeja vastausten hahmottamiseksi. Näiden taulukoiden ja

graafien avulla analysoitiin tuloksille relevanteimmat taustatekijät, joiksi osoittautuivat jako matkalla olleisiin ja ei-matkalla olleisiin sekä jako tasoihin.

Avoimet kysymykset analysoitiin Excel-taulukoiden perusteella ryhmittelemällä vastaukset matkalla olleiden ja ei-matkalla olleiden jaottelun mukaan. Tämän jälkeen vastaukset teemoiteltiin ja teemat koottiin erilliseen Excel-taulukkoon. Teemoista kerättiin flamencomatkailun motivaatiotekijöitä kuvaavat avainsanat, jonka jälkeen laskettiin kuinka monta kertaa avainsanat esiintyivät vastauksissa. Teemoista tuotettiin erilaisia sanapilviä listaamalla avainsanat kappaleittain Wordle -sanapilvigeneraattoriin. Sanapilvet helpottivat teemojen analysointia, sillä tärkeimmät teemat esiintyvät pilvissä kappalemäärien perusteella isommalla fonttikoolla kuin vähemmän tärkeät.

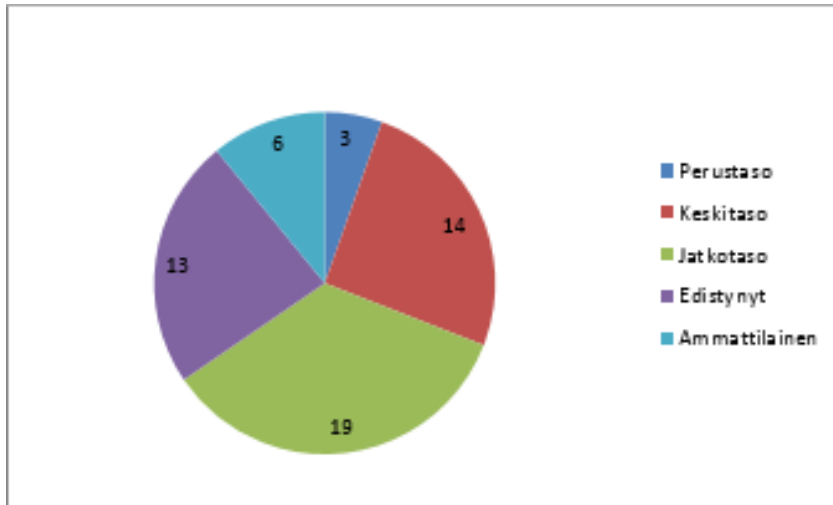
Kyselyn tutkimustulosten analysointi aloitetaan taustatekijöiden analysoinnilla. Tämän jälkeen pureudutaan tarkemmin matkalla olleiden ja ei-matkalla olleiden flamencomatkailun motivaatiotekijöihin. Lopuksi arvioidaan Helsingin Flamencoyhdistyksen ja matkailualan tuottamaa lisäarvoa flamencomatkailijoille.

4.2.1 Taustatekijät ja jako kysymyslinjoihin

Taustatekijöiden kartoittaminen aloitettiin jaolla tanssijoihin, laulajin ja muusikoihin sekä muihin. Tanssijoiden osuus vastaajista oli kaikkiaan 46 henkilöä 55 vastaajasta. Koska muiden vaihtoehtojen osuus jäi vain yhdeksään vastaajaan, todettiin tämä jaottelu tutkimustulosten osalta epäolennaiseksi. Myös jako ammattilaisiin ja harrastajiin sekä muihin todettiin ylätasolla turhaksi, sillä harrastajia vastaajista oli myös kaikkiaan 46 kappaletta 55 vastaajasta. Niin ikään taustakysymyksissä kartoitettu niin sanottu flamencoikä ei osoittautunut oleelliseksi lähtökohdaksi vastausten analysoinnille, sillä kokemusvuosien jakauma oli laaja kaikissa vastausryhmissä. Kaikkien vastanneiden kesken kokemusvuodet vaihtelivat kahden ja 39 vuoden välillä, matkalla olleiden kolmen ja 39 vuoden välillä ja vastavuoroisesti niiden, jotka eivät olleet flamencomatkoilla käyneet, flamencoikä vaihteli kahden ja 35 vuoden välillä. Lisäksi esimerkiksi ammattilaisiksi itsensä laskevien jakauma oli kymmenestä kolmeenkymmeneen vuoteen ja perustasoisten harrastajien kahden ja 35 vuoden välillä.

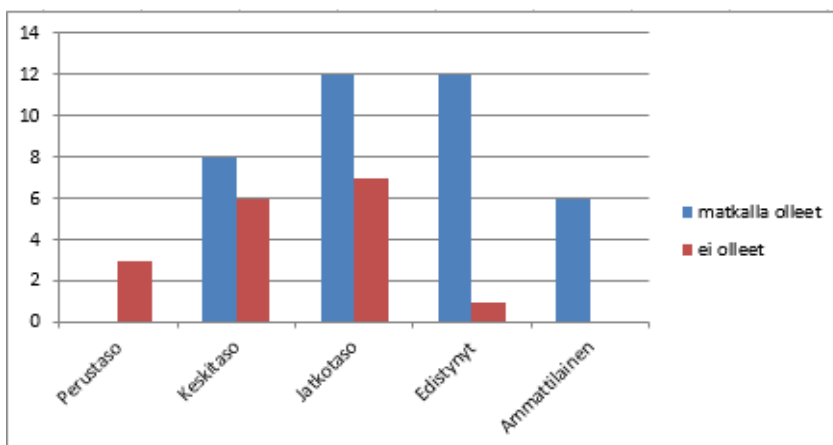
Sen sijaan jako tasoihin perustason, keskitason, jatkotason, edistyneiden ja ammattilaisten mukaan todettiin olennaiseksi, sillä eri tasojen vastauksia vertailtiin sekä tason sisällä että toisiinsa nähden ja niissä nähtiin sekä yhteneväisyyksiä että eroavaisuuksia. Tasojaottelua käytetään jatkossa apuna tutkimustulosten tarkasteluun. Huomioitavaa on, että ammattilainen katsotaan yhdeksi tasoksi ja vaikka vain kuusi henkilöä vastaajista asetti

itsensä tasolle ammattilainen, korreloi ammattilaisten vastaukset vahvasti harrastajien vastauksiin. Vastaajien tasojaako havainnollistetaan kuviossa 1:

Kuvio 1. Kaikki kohderyhmään kuuluvat vastaajat tasoittain (n = 55)

Taustakysymysten jälkeen kysely jakautui kahteen kysymyslinjaan, matkalla olleisiin ja ei-matkalla olleisiin. Hieman yli kaksi kolmasosaa, yhteensä 38 kaikista kyselyyn vastanneista flamencoyhdistyksen jäsenistä olivat olleet flamencomatkalla. Ei-matkalla olleita oli näin ollen 17 kappaletta vastanneista. Matkalla olleet jakautuivat tasoittain niin, että mitä korkeammalle tasolle vastaaja asetti itsensä, sitä todennäköisemmin hän oli ollut flamencomatkalla. Kuten alla olevasta kuviossa 2 voidaan todeta, kaikki kuusi ammattilaista olivat olleet matkalla ja 13 edistyneestä 12 olivat olleet matkalla. Jatkotasolla 19 vastaajasta 12 oli ollut flamencomatkalla kun taas seitsemän ei ja keskitasolla kahdeksan oli ollut matkalla ja kuusi ei. Perustasolle asetti itsensä vain kolme vastaajaa ja näistä vastaajista kukaan ei ollut osallistunut flamencomatkalle.

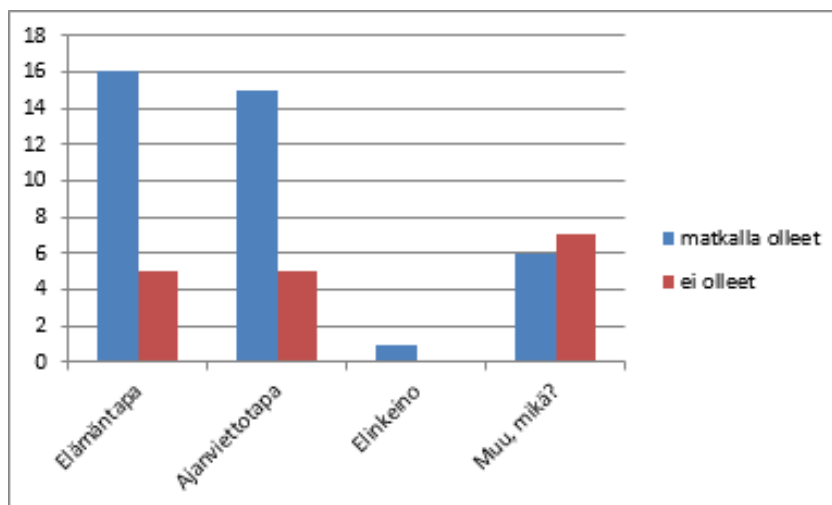

Kuvio 2. Vastanneiden jakauma tasoittain matkalla olleisiin ja ei-olleisiin (n = 55)

Matkakokemuksen lisäksi kyselyssä kartoitettiin kuinka moni ei-matkalla olleista oli flamencomatkailusta kiinnostunut. Kaiken kaikkiaan 17 vastaajasta 15 oli kiinnostunut flamencomatkailusta ja vain kaksi ei, toinen elämäntilanteensa vuoksi ja toinen koska koki saavansa riittävän korkeatasoista opetusta myös Suomesta. Seuraavaksi tarkastelemme flamencon merkitystä ja flamencomatkailun motivaatiotekijöitä molempien vastaajalinjojen näkökulmasta ottaen huomioon myös vastanneiden arviot omasta tasostaan.

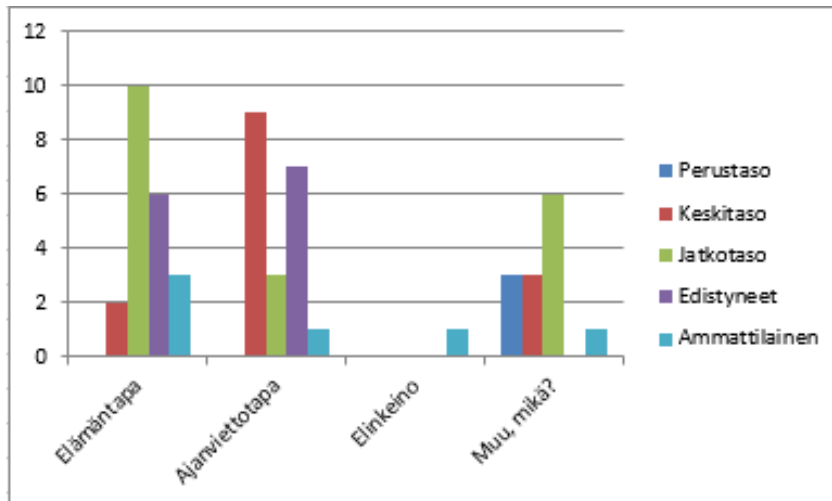
4.2.2 Flamencon merkitys ja matkailun motivaatiotekijät

Flamencon merkitystä kyselyyn vastanneille pidettiin tärkeänä osatekijänä flamencomatkailulle ja motivaatiotekijöille. Ennen kyselyn tekemistä oletettiin, että suurimmalle osalle flamencoista - ja etenkin niistä jotka ovat matkalla olleet – flamenco olisi vahva elämäntapa. Kuitenkin kuten kuviosta 3 nähdään, vain alle puolet flamencomatkalla olleista kuvasi flamenco elämäntapana ja lähes yhtä moni koki flamencon olevan ajanviettotapa. Samoin alle kolmasosa niistä, jotka eivät olleet osallistuneet matkoille, kuvasi flamenco elämäntavaksi ja kolmasosa ajanviettotavaksi. Ei-matkalla olleista suurin osa nimesi flamencon olevan itselleen jotain muuta kuin elämäntapa, ajanviettotapa tai elinkeino.

Kuvio 3. Flamencon merkitys kysymyslinjoittain (n=55)

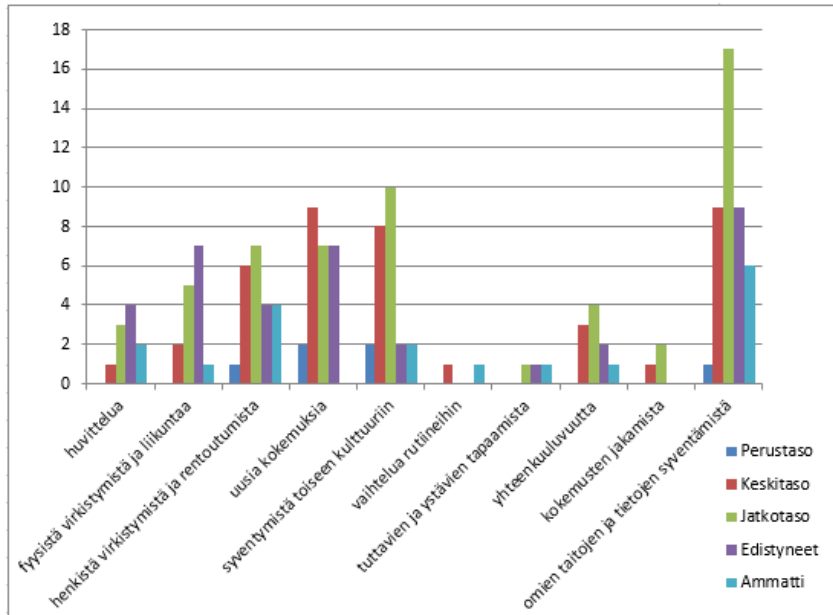
Kun flamencon merkitystä tutkitaan tasoittain, huomataan, että useimmiten flamenco on elämäntapa ammattilaisille ja jatkoasolaisille, kun taas edistyneille ja keskitasolaisille flamenco on useimmiten ajanviettotapa. Perustasolle itsensä asettavat taas kuvailevat flamencon olevan itselleen jotain muuta kuin elämäntapa, ajanviettotapa tai elinkeino. Kaikista vastaajista vain yksi ammattilainen kuvailee flamencon olevan itselleen elinkeino. Erot tasojen mukaan ovat nähtävissä alla kuviossa 4:

Kuvio 4. Flamencon merkitys tasojen mukaan (n=55)

On huomionarvoista, että flamencon merkityksen kannalta kaikista niin sanoituista harrastajatasoista jatkotaso jäljittelee eniten ammattilaisten vastauksia ja on mielenkiintoista nähdä miten tämä ilmenee, kun jatkossa motivaatiotekijöitä tarkastellaan tasoittain.

Jokaisen tason yleisimpiä motivaatiotekijöitä vertailtiin aluksi keskiarvoittain tason sisällä suhteutettuna vastaajamäärään ja tämän jälkeen eri tasoja vertailtiin keskenään sen mukaan, mitkä teemat kyseisen tason vastauksissa osoittautuivat tärkeimmiksi. Kun syvennyttään tutkimaan flamencomatkailun motivaatiotekijöitä kaikkien vastanneiden näkökulmasta tasoittain, huomataan, että mitä korkeammalle taitotasolle vastaajat itsensä asettavat, sitä tärkeämmäksi motivaatiotekijäksi nousee omien tietojen ja taitojen syventäminen. Keskitasolla yhtä tärkeäksi ja perustasolla tärkeimmiksi nousee uusien kokemusten hakeminen, jota myös edistyneet ja jatkotaso arvostavat melko korkealle. Lienee loogista, että ammattilaisille flamencomatkoilta ei niinkään haeta uusia kokemuksia vaan ammattitaidon lisäämisen lisäksi tärkeää on henkinen virkistyminen ja rentoutuminen. Henkinen virkistyminen on myös jatko- ja keskitason harrastajille neljänneksi tärkein tekijä. Edistyneet harrastajat muodostavat vastauksissaan mielenkiintoisen poikkeuksen, sillä toisin kuin muut tasot, he arvostavat fyysistä virkistymistä ja liikuntaa yhtenä tärkeimmistä motivaatiotekijöinä kun taas muut tasot arvostavat syventymisestä toiseen kulttuuriin enemmän. Kaikkien kyselyyn vastanneiden tärkeimmät motivaatiotekijät tasoittain esitellään tarkemmin kuviossa 5:

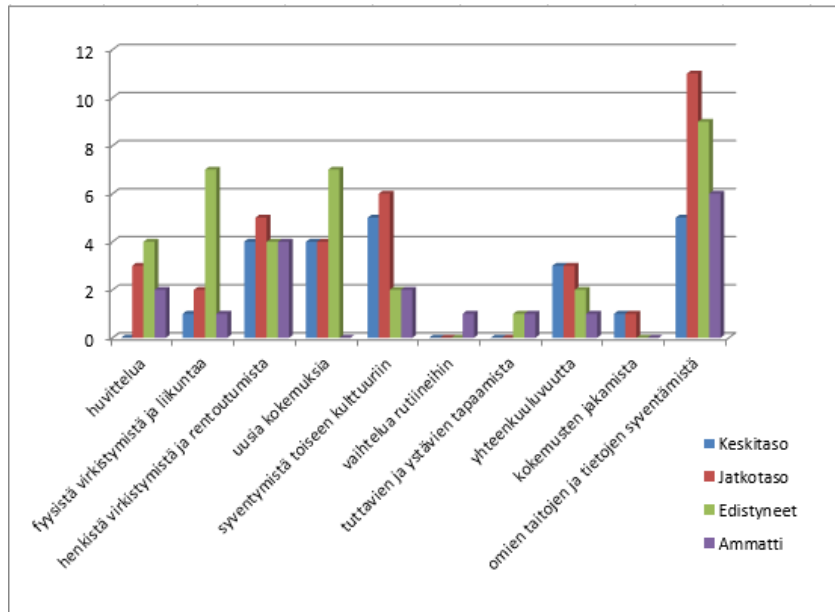

Kuvio 5. Flamencomatkojen motivaatiotekijät, kaikki vastanneet (n=55)

Kun kaikkien kyselyyn vastanneiden motivaatiotekijöitä tarkastellaan motivaatiotekijöistä esitettyjen väittämien valossa, nousee tärkeimmiksi keskiarvoltaan keino syventyä lajiin ja kokea aitoa flamenco. Tärkeäksi koetaan myös mahdollisuus viettää aikaa samanhenkisten ihmisten kanssa ja flamencomatkailu koetaan sekä huvitteluksi ja virkistykseksi että henkiseksi kokemukseksi. Vaikka väittämien keskiarvoissa on tasoittain vain hyvin pientä hajontaa, voidaan havaita, että erityisesti edistyneille harrastajille ja ammattilaisille flamencomatkat ovat keino palkita itseä ja keskitason harrastajille ja ammattilaisille flamencomatkat mahdollistavat pääsyn pois tavanomaisista kuvioista. Väittämät ja vastausten perusteella lasketut keskiarvot ovat nähtävillä liitteessä 3. taulukossa 1.

Tutkittaessa motivaatiotekijöitä matkalla olleiden vastaajien kannalta, on ensimmäiseksi todettava, että kaikki kyselyyn vastanneet ammattilaiset olivat olleet matkalla kun taas kukaan kyselyyn vastanneista perustasolaisista ei ollut matkalla. Näin ollen ammattilaisten vastaukset ovat samat kuin yllä ja perustasolaiset on jätetty tässä analyysin ulkopuolelle. Myös edistyneiden matkalla olleiden vastaukset korreloivat loogisesti täysin kaikkien vastanneiden edistyneiden kanssa, sillä kaksitoista kolmestatoista edistyneestä olivat matkalla olleet. Pientä eroa tulee ainoastaan jatko- ja keskitasolla, joilla neljä tärkeintä motivaatiotekijää pysyvät samoina, mutta jatkotasolla henkinen virkistyminen koetaan matkalla olleiden keskuudessa tärkeämmäksi kuin uusien kokemusten saaminen ja keskitasolla syventyminen toiseen kulttuuriin nousee yhtä tärkeäksi kuin omien taitojen ja tietojen syventäminen. Näin ollen uusien kokemusten hankkiminen ei ole yhtä tärkeää

kuin kaikkien vastanneiden keskitason harrastajien keskuudessa. Matkalla olleiden motivaatiotekijöitä tasoittain havainnollistetaan tarkemmin kuviossa 6:

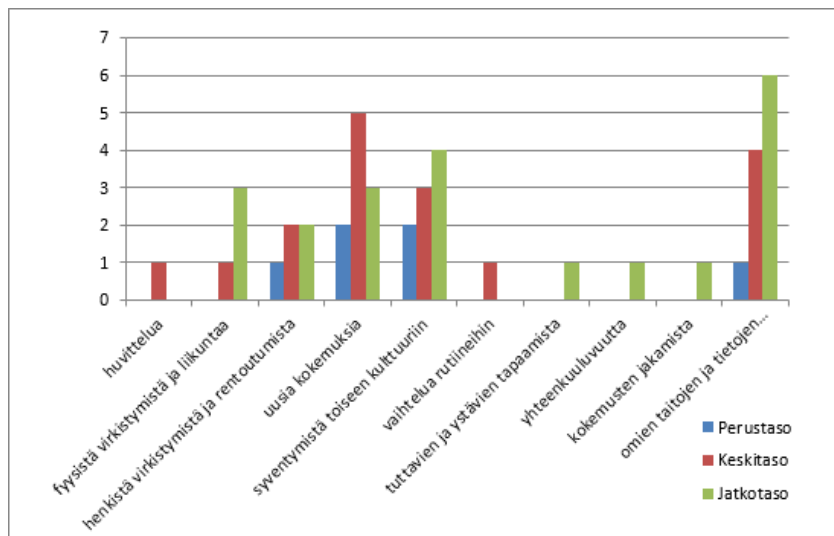

Kuvio 6. Flamencomatkojen motivaatiotekijät, matkalla olleet (n=38)

Kun matkalla olleiden motivaatiotekijöitä tarkastellaan jälleen kyselyssä esitettyjen väittämien valossa, nousee tärkeimmiksi edelleen keino syventyä lajiin ja mahdollisuus kokea aitoa flamencoä sekä kolmanneksi tärkeimmäksi yhteinen aika samanhenkisten ihmisten kanssa. Kuitenkin selvä muutos kaikkien kyselyyn vastanneiden vastauksiin verrattuna on se, että matkalla olleiden keskuudessa flamencomatkojen kokemus henkisydestä on pienempi ja matkalla olleet arvostavat korkeammalle huvittelua ja virkistystä ja myös pako tavanomaisista ympyröistä nousee tärkeydessä henkisyyden rinnalle. Jälleen pakomotiivi osoittautuu erityisen tärkeäksi ammattilaisille, mutta toisin kuin kaikkien vastanneiden vastauksissa, matkalla olleiden vastauksissa pakomotiivi nousee tärkeäksi jatkotason vastaajille. Väittämät ja matkalla olleiden vastausten perusteella lasketut keskiarvot on nähtävissä liitteessä 3. taulukossa 2.

Ei-matkalla olleiden motivaatiotekijöiden tutkimisessa syvennyttään matkoista kiinnostuneiden perustason, keskitason ja jatkotason harrastajien vastauksiin. Ammattilaisista kaikki olivat matkalla olleet ja lisäksi motivaatiotekijöiden arvioinnista oli ulkoistettu vastaajat, jotka eivät matkoista olleet kiinnostuneet. Näitä vastaajia oli yhteensä kaksi, yksi perustasolla ja yksi edistyneissä. Perustason harrastajista kukaan kyselyyn vastanneista ei ollut flamencomatkalla ollut, joten perehdymme heidän motivaatiotekijöihinsä ensin. Hyvin ennakoitavissa olikin, että ei-matkalla olleet perustason harrastajat mainitsivat tärkeimmiksi motivaatiotekijöikseen uudet kokemukset ja toiseen kulttuuriin syventymisen. Muita

tärkeitä motivaatiotekijöitä olivat omien tietojen ja taitojen syventäminen ja henkinen virkistyminen ja rentoutuminen. Keskitason harrastajien kohdalla tärkeimpien motivaatiotekijöiden keskinäinen järjestys vaihtui ei-matkalla olleiden keskuudessa niin, että tärkeimmäksi nousi uusien kokemusten hankkiminen ja tämän jälkeen tärkeimmäksi koettiin jälleen omien tietojen ja taitojen syventäminen. Myös syventyminen toiseen kulttuuriin koettiin myös ei-matkalla olleiden osalta tärkeäksi. Ainoastaan jatkotason harrastajien kohdalla ei-matkalla olleiden osalta nousi fyysinen virkistyminen ja liikunta huomattavasti tärkeämmäksi motivaatiotekijäksi verrattuna matkalla olleisiin jatkotason harrastajiin. Ei matkalla olleiden motivaatiotekijöitä kuvataan tarkemmin kuviossa 7:

Kuvio 7. Flamencomatkojen motivaatiotekijät, ei matkalla olleet (n=17)

Kun tutkitaan matkoista kiinnostuneiden, mutta ei matkoilla olleiden vastaajien valitsemissa väittämiä, voidaan todeta, että jälleen tärkeimmät ovat keino syventyä lajiin, mahdollisuus päästä kokemaan aitoa flamenco ja ajanvietto samanhenkisten henkilöiden lisäksi. Samoin erityisesti perus- ja keskitason vastaajat, mutta myös jatkotason vastaajat nostavat tärkeäksi seikaksi henkisen kokemuksen. Huvittelu ja virkistyminen ovat myös tärkeitä tekijöitä vastaajille, mutta erityisen tärkeää se on perustason vastaajille. Keskitason vastaajat arvottavat myös pakomotiivin tärkeäksi tekijäksi, mutta kaikkien tämän ryhmän vastaajien vastauksissa se jää keskiarvoltaan huomattavasti tärkeämmistä tekijöistä. Myös ei matkalla olleiden vastausten keskiarvot ovat tarkemmin tutkittavissa liitteessä 3. taulukossa 3.

Matkoilla olleilta tiedusteltiin kyselyssä lisäksi sekä tärkeintä syytä matkoille lähtemiseen että suosittelisivatko he flamencomatkoja myös muille flamencoille. Kaikki matkoilla olleet kokivat matkojen olevan suosittelun arvoisia. Tärkeimmäksi syyksi matkalle nousi oppiminen ja kehittyminen sekä aitous, kokemukset ja esitykset. Aitouteen liittyy myös fla-

mencoympäristö. Myös porukka, eli yhteenkuuluvuus, koettiin tärkeäksi tekijäksi. Tärkeimmät syyt flamencomatkoille löytyvät alla olevasta sanapilvestä, jossa isoimmalla esiintyvät ne syyt, jotka mainittiin avoimissa vastauksissa useimmiten:

Kuvio 8. Tärkeimmät syyt flamencomatkoille

Flamencomatkoilla olleiden suositukset matkoille johtuivat niin ikään hyvin samankaltaisista syistä kuin motivaatiotekijöiden yhteydessä aiemmin. Tärkein syy suosittelulle oli kokeemukset, mutta niin ikään elämykset ja näkemykset ja oppiminen, joiden koettiin avartavan flamencon kuvaa lajista. Lisäksi matkojen todettiin yksinkertaisesti olevan kivoja, jonka voidaan ajatella liittyvän uusien kokemusten saamisen lisäksi myös matkoilla olevaan seuraan ja yhteenkuuluvuuteen. Tärkeimmät syyt suosittelulle on nähtävissä alla olevassa sanapilvessä:

Kuvio 9. Syyt flamencomatkojen suosittelulle

Vastavuoroisesti myös ei-matkoilla olleilta, mutta matkoista kiinnostuneilta kysyttiin tärkeimpiä syitä heidän mielenkiintoonsa matkoja kohtaan. Myös nämä syyt olivat erittäin samankaltaisia aiemmin todettuihin motivaatiotekijöihin. Ylivoimaisesti tärkeimmäksi tekijäksi nousivat kokeemukset ja syventyminen flamencoon. Tärkeimpiä syitä mielenkiinnolle kuvataan alla olevassa sanapilvessä:

Kuvio 10. Tärkeimmät syyt ei matkalla olleille

Näiden tulosten perusteella voidaan päätellä, että flamencomatkoissa tärkeintä on saada kokemuksia ja elämyksiä, joita kotimaassa ei voida tarjota. Lisäksi matkoilla tärkeää on kehittyminen ja lajiin syventyminen. Niin matkoilla olleiden kuin ei-matkoilla olleiden voidaan todeta kokevan itsensä kehittämisen ja uusien elämyksien ja kokemusten saamisen mielekkäiksi ja motivoiviksi syiksi flamencomatkalle lähtemiselle.

4.2.3 Flamencomatkailun kohdevalinnat

Flamencon merkityksen ja flamencomatkailuun liittyvien motivaatiotekijöiden lisäksi kyselyssä kartoitettiin flamencomatkoilla olleiden ja flamencomatkoista kiinnostuneiden kohdevalintaa ja syitä näihin valintoihin. Tämä koettiin erityisen tärkeäksi, jotta tulevaisuudessa matkailualalla on mahdollista kohdentaa flamencomatkoja asiakkaita kiinnostaviin kohteisiin ja räätälöidä kiinnostuneille heidän odotuksensa täyttäviä tuotteita. Tärkeimmiksi kohdevalinnoiksi oletettiin Madrid ja eri Andalusiassa sijaitsevat kohteet ja tämä oletus osoittautui oikeaksi sekä matkalla olleiden että ei-olleiden kohdalla. Matkalla olleiden matkat painottuivat vahvemmin Jerez de la Fronteraan ja Sevillaan, Madridin jäädessä hieman vähemmälle.

Myös flamencomatkailusta kiinnostuneilta tiedusteltiin heidän kohdevalintojaan ja syitä niille. Tärkeimmiksi kohteiksi myös näille vastaajille nousivat Madrid, Jerez ja Sevilla, mutta huomionarvoista on, että Madrid nousi Sevillan ohi Jerez de la Fronteran rinnalle tärkeimpänä matkakohteena festivaalien ollessa edelleen tärkein syy flamencomatkailulle. Sekä matkoilla olleiden että ei-matkalla olleiden kohdevalinnoista koostetut sanapilvet löytyvät liitteestä 4. kuvioista 11 ja 12.

4.2.4 Lisäarvon tuottaminen flamencomatkailijoille

Kyselyssä kartoitettiin edellä mainittujen tekijöiden lisäksi, mitä lisäarvoa Helsingin Flamencoyhdistys ry ja matkailuala voisivat mahdollisesti tarjota flamencomatkailijoille. Lisäarvon kartoittaminen flamencomatkoilla olleilta aloitettiin tiedustelemalla heidän matkoilla kokemiaan hankaluuksia ja vaikka suurin osa vastasi, ettei hankaluuksia ollut ilmennyt, nousi kielitaidon puutteellisuus suurimmaksi haasteeksi. Kielitaidon lisäksi hankaluuksia

aiheutti muun muassa sairastuminen ja matkustamiseen liittyvät ongelmat. Matkoilla olleiden hankaluuksista koostettu sanapilvi löytyy liitteestä 4. kuviosta 13.

Ei-matkoilla olleilta tiedusteltiin vastavuoroisesti asioita, jotka flamencomatkailussa heitä askarruttavat. Suurimmiksi askarruttaviksi asioiksi nousivat raha ja ajanpuute tai aikatauluttamisen vaikeus ja oma osaaminen. Erotuksena matkoilla olleisiin niinkään ei huolehdittu sairastumiseen tai matkustamiseen liittyviä ongelmia. Myös ei-matkoilla olleiden huolista koostettu sanapilvi löytyy liitteestä 4. kuviosta 14.

Flamencomatkailun haasteiden ja askarruttavien asioiden jälkeen kysyttiin, mitä lisäarvoa kyselyyn vastanneet kokivat voivansa saada Helsingin Flamencoyhdistykseltä tai matkailualalta. Vaikka matkalla olleista moni vastasi, ettei heillä ole tarvetta yhdistyksen tai matkailualan avulla, toivottiin flamencoyhdistykseltä muun muassa Internetsivulle tietopankkia ja jäsenlehteen *Letraan* vinkkejä ja kokemuksia sekä apua flamencoreissujen järjestämiseen. Lisäksi koettiin, että yhdistys voisi tukea erityisesti ammattilaisten flamencomatkailua stipendein ja apurahoin. Matkoista kiinnostuneet ei-matkalla olleet kokivat yhdistyksen voivan tarjota lisäarvoa ensisijaisesti tiedottamalla matkoista ja jakamalla vinkkejä erityisesti jäsenlehdessä. Nämä vastaajat kokivat myös, että yhdistys voisi tarjota flamencomatkoja tai preppauskursseja flamencomatkoille. Liitteestä 4. kuvioista 15. ja 16. löytyvät niin ikään sanapilvet Helsingin Flamencoyhdistys ry:n näkökulmasta.

Lisäarvon tuottamista tiedusteltiin kyselyssä myös matkailualan kannalta. Suuri osa matkalla olleista koki niin ikään, ettei matkailuala voi tarjota heidän matkoilleen lisäarvoa, mutta toisaalta koettiin myös, että matkailualalla voisi olla tarvittavaa kokemusta majoituksen järjestämisestä, lentojen varaamisesta ja kohdepalveluista. Matkailualalta toivottiin myös pakettimatkoja flamencomatkailijoille. Myös ei-matkalla olleet kaipasivat matkailualalta apua erityisesti majoituksen järjestämiseen ja kohdepalveluihin. Liitteestä 4. kuvioista 17. ja 18. löytyvät matkailualan tuottaman lisäarvon kannalta matkalla olleiden ja matkoista kiinnostuneiden vastauksista koostetut sanapilvet.

Kyselyn lopuksi vastaajilla oli mahdollisuus antaa palautetta. Palautetta jätti vain neljätoista vastaajaa ja enimmäkseen palautteet olivat positiivisia ja niissä kommentoitiin mielenkiintoista tutkimusaihetta ja hyvin koostettua kyselyä. Lisäarvon tuottamisen näkökulmasta huomionarvoista oli, että palautteen perusteella kyselyssä olisi toivottu tutkittavan rahan ja espanjan kielen roolia flamencomatkailulle, kuten jo yllä analysoiduista vastauksistakin tulee ilmi. Lisäarvon tuottamista niin Helsingin Flamencoyhdistys ry:n kuin matkailualan näkökulmasta käsitellään laajemmin haastatteluiden yhteydessä ja pohdinnassa.

4.3 Haastattelun koostaminen

Koko jäsenistölle kohdistetusta puolistrukturoidusta kyselystä saatiin melko kattava yleiskuva flamencomatkailun motivaatiotekijöistä. Tutkimustulosten syventämiseksi toiseksi tutkimusmenetelmäksi valittiin haastattelu sen joustavuuden vuoksi. Haastattelussa ollaan suorassa vuorovaikutuksessa haastateltavaan ja voidaan reagoida haastateltavan vastauksiin tilanteen vaatimalla tavalla. Haastattelu antaa kyselyä paremmin mahdollisuuden tulkita ja tarkentaa vastauksia ja esittää lisäkysymyksiä. (Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 2009, 204–205.) Haastattelumuodoksi valikoitiin teemahaastattelu, sillä aihepiirit ja teemat olivat tiedossa, mutta kysymysten tarkka muoto ja järjestys haluttiin pitää avoinna, jotta haastateltavien vastauksiin voidaan reagoida tarpeen mukaan.

Teemahaastatteluiden teemat ja haastateltavat valikoitiin puolistrukturoidun kyselyn tulosten perusteella. Lisäksi analyysissa kiinnitettiin huomiota eri tasolle itsensä asettaneiden vastauksiin ja siihen, miten vastaajat kokivat Helsingin Flamencoyhdistys ry:n ja matkailualan voivan tuottaa heille lisäarvoa. Tämän analyysin perusteella valittiin ensin teemahaastatteluihin kutsuttavat henkilöt ja tämän jälkeen haastattelun teemat. Haastatteluiden teemoiksi valittiin kyselyssä tärkeimmiksi nousseet motivaatiotekijät, jotka olivat omien tietojen ja taitojen syventäminen, kokemuksen aitous, samanhenkinen seura, huvittelu ja virkistys sekä henkinen kokemus. Lisäksi haastattelun teemoina käsiteltiin myös kyselyn tuloksissa esiin nousseita kohteen, matkustusajankohdan ja kielitaidon merkitystä. Teemojen alle hahmoteltiin kysymykset, joihin toivotaan saavan haastatteluiden avulla kyselyä syvällisempiä ja kohdistetumpia vastauksia. Teemahaastattelupohja kysymyksineen löytyy liitteestä 5.

Teemahaastattelut toteutettiin yksilöhaastatteluina Helsingissä syyskuussa. Haastatteluiden otanta suunniteltiin niin sanotulla eliittiotannalla, eli haastatteluun pyydettiin henkilöitä, joilla tiedettiin olevan tietoa tutkittavasta asiasta (Kvalimotv, 2015). Keskimäärin noin puoli tuntia kestäneet haastattelut tallennettiin Haaga-Helian kirjastosta lainatulla sanelukooneella. Haastatteluissa pyrittiin erityisesti saamaan kohdennettua tietoa siitä, miten haastateltavat kokevat, että aitouden ja henkisen virkistymisen kokemuksia voidaan tuottaa. Lisäksi tiedusteltiin, mikä heidän mielestään on matkaseuran, kohteen ja matkustusajankohdan valinnan sekä kielitaidon merkitys flamencomatkailukokemukselle. Näiden lisäksi kartoitettiin, miten haastateltavat kokevat Helsingin Flamencoyhdistys ry:n voivan tukea jäseniä erityisesti osaamiseen ja rohkaisuun liittyvissä asioissa sekä minkälaisista matkapaaluista he voisivat kuvitella flamencomatkailijoiden saavan lisäarvoa.

4.4 Haastatteluiden tulokset

Haastateltaviksi valikoituivat kolme flamencomatkalla ollutta tanssijaa, sillä kaikista kyselyyn vastanneista 83,6 % oli tanssijoita ja flamencomatkalla olleilla todettiin olevan paras käsitys flamencomatkojen tuottamasta motivaatiosta ja lisäarvosta. Haastatteluiden aluksi haastateltavilta kysyttiin heidän rooliaan flamencona, kuinka kauan flamenco on kuulunut heidän elämäänsä (ns. flamencoperehtyneisyys), matkakokemustaan, kielitaitoaan ja flamencomatkojen matkakohdetta. Haastateltavat ja heidän taustatekijänsä esitellään alla olevassa taulukossa 4.:

Taulukko 4. Haastateltavien otanta

Haastateltava	Rooli	Flamencoperehtyneisyys	Matkakokemus	Espanjan kielitaito	Kohde
A	Flamencotanssija, -opettaja, -koreografi	Yli 25 vuotta, ammattilainen	Pääasiallisesti tekee omatoimimatkoja vähintään kerran vuodessa, usein kaksikin kertaa	Hyvä, opiskelee lisää	Madrid, Jerez, Sevilla, Granada
B	Flamencokoulu-yrittäjä, -tanssija, -opettaja, -koreografi	Yli 25 vuotta, ammattilainen	Järjestää flamencomatkoja vähintään kerran vuodessa, käy itse vähintään silloin	Sujuva	Jerez, Sevilla, Madrid
C	Flamencoharrastaja (tanssi)	5 vuotta, keskitaso	Osallistunut 3 kertaa B:n järjestämille flamencomatkoille	Puhuu joitakin sanoja, ymmärtää jonkin verran	Jerez

Valitsemalla haastateltaviksi flamencomatkoja järjestävä flamencokouluyrittäjä, pääsääntöisesti omatoimimatkoilla käyvä flamencoammattilainen ja järjestetyillä flamencomatkoilla käyvä harrastaja saavutettiin mahdollisimman laaja näkökulma flamencomatkailun motivaatiotekijöistä, kohdevalinnoista ja lisäarvon kokemuksesta. Näkökulman laajuuteen vaikuttaa flamencomatkakokemuksen erilaisuuden lisäksi myös haastateltavien erilaiset roolit, flamencoperehtyneisyys, kielitaito ja kohdevalinta.

Haastatteluaineisto purettiin litteroimalla haastatteludialogi sanatarkasti, mutta huomioiden erilaisia täytesanoja ellei niiden katsottu olevan aineistolle erityisen tärkeitä. Esimerkiksi taukojen pituuksia ja huokauksia ei huomioitu. Haastattelut litteroitiin suoraan tietokoneelle puhekielisesti, mutta murre-eroja ei huomioitu vaan litteroinnissa käytettiin yleiskieltä. Jokaisen puolen tunnin haastattelun litterointiin käytettiin noin kaksi tuntia. Litterointivaiheessa aineistoa ei analysoitu eikä litteroitavia aineistoja valikoitu vaan analy-

sointi tehtiin erikseen myöhemmässä vaiheessa. Jokaisen haastateltavan litteroitu aineisto tallennettiin erilliseen Word-dokumenttiin haastattelun etenemisjärjestyksessä. Kaikki haastattelut etenivät pääsääntöisesti teemoittain samassa järjestyksessä vaikka eri teemoihin saatettiin palata haastattelun eri vaiheissa, sillä haastateltavat mielsivät ja hahmotivat asioita hieman eri tavalla.

Litterointivaiheen jälkeen haastateltavien taustatiedoista koostettiin taulukko ja aineisto teemoiteltiin kysymyksissä käytettyjen teemojen mukaisesti käyttämällä jokaisesta haastateltavasta eri värikoodia. Näin saatiin selvyys siitä, mitä kukakin haastateltava tiettyyn teemaan ja kysymykseen vastasi, mikä helpotti aineiston analyysia ja vastausten vertailua. Teemojen etsimiseen aineistosta käytettiin sekä etsi-toimintoa että haastattelijan silmiä ja muistia haastattelujen sisällöstä. Teemoittelun yhteydessä pyrittiin tavoittamaan aineistosta olennainen sisältö ja näin jo etenemään kohti haastatteluaineiston analyysi- ja tulkintavaihetta. Teemahaastatteluiden teemat oli suunniteltu niin, että haastatteluaineiston luokitteluun pystyttiin käyttämään itse teemoja, luokittelu ja analyysi tehtiin näin ollen aineistopohjaisesti. Lisäksi aineistoa yhdisteltiin samankaltaisuuksien löytämiseksi. Näin aineistoa päästiin tulkitsemaan syvemmin ja sen pohjalta kirjoittamaan johtopäätöksiä flamencomatkailun motivaatiotekijöistä ja pohtimaan Helsingin Flamencoyhdistyksen ja matkailualan roolia flamencomatkojen tuottamisessa ja tukemisessa. Tutkimustulokset kirjattiin sanallisessa muodossa käyttäen suoraa tekstiä ja suoria lainauksia haastatteluista.

4.4.1 Flamencomatkojen motivaatiotekijät

Tässä luvussa käsitellään flamencomatkailun motivaatiotekijöistä haastatteluissa ilmenneitä seikkoja siinä tärkeysjärjestyksessä kuin teemat nousivat esiin kyselytutkimuksen perusteella. Näin ollen ensimmäisenä käsitellään omien tietojen ja taitojen syventämistä, seuraavaksi kokemuksen aitoutta, kolmanneksi samanhenkisen seuran merkitystä, neljänneksi huvittelua ja virkistystä ja viidenneksi henkistä kokemusta.

Omien tietojen ja taitojen syventämisen kannalta teemahaastatteluissa ilmenee kolme tärkeää tekijää, jotka motivoivat helsinkiläisiä flamencoja matkoille. Ensimmäisenä mainittiin oppiminen espanjalaisilta huipputekijöiltä. Haastateltava C kuvaa kokemusta seuraavasti:

Sillä tavalla joo, että onhan ne espanjalaiset opettajat hirveen erilaisia kuin Suomessa. [S]uomalaisilta opettajilta saa hirveen hyvän pohjan siihen, niinku sinne tunneille, ihan siihen perustekemiseen. Mut sit siinä tulee tietysti kaikennäkösiä päännäkökyksiä, mitä suomalaiset opettajat ei koskaan koreografioissa tee[...]. Mut kylhän se itseensä haastaa, kun menee niiden tunneille.

On selvää, että huolimatta esimerkiksi suomalaisen flamencon ja perusopetuksen korkeasta laadusta, lajin huipputekijät löytyvät edelleen lajin kotiseudulta, jossa on mahdollista nimenomaan syventää ja hioa osaamistaan pienillä yksityiskohdilla. Kysyttäessä, miten flamencon opiskelu Espanjassa tuo lisäarvoa verrattuna siihen, että huipputekijöitä tuodaan Suomeen, nousee erityisen tärkeäksi kokemuksen intensiivisyys ja kokonaisvaltaisuus:

Haastateltava A:

Kun menee Espanjaan, missä flamenco kuitenkin elää ja hengittää silleen voimakkaasti.
Ja on se eri tavallaan treenata päivässä neljä tuntia kuin se puoltoista tuntia. Se että sitä voi tehdä intensiivisemmin, niin se on tärkeä tekijä.

Haastateltava C:

Mun mielestä ihan se koko ilmapiiri Jerezissä on ollu sellanen, se oli heti silloin ekalla reissulla, et kun mä tulin sieltä niin mä sanoin, et mikään ei oo niinku ennen. Se ilmapiiri on siinä ihan se kaikista...

Kokonaisvaltaisuuteen liittyy näin ollen vastausten perusteella intensiivisen treenaamisen lisäksi myös ilmapiiri, joka tuo lisää syvyyttä kokemukseen. Lisäksi erityisesti flamencoammattilaiset kokevat omien tietojen ja taitojen syvenevän myös matkoilla tulevien oivallusten kautta. He kuvaavat asiaa näin:

Haastateltava A:

Kun asuin Granadassa siellä oli pidempään ja siinä varmaan tapahtui sellaista heräämistä, vaikka oli ollut kurseilla Suomessa, niin se tuntui sitten erilaiselta. Toisaalta sit taas viime kesänä mä en tanssinut niin paljon, mutta ne jutut mitä mä tein, niin mä pystyin silleen... tuli paljon uusia oivalluksia.

Haastateltava B:

Ja sit ylipäätään nää spontaanit esitykset, ne on sit ehkä ihan sitä parasta antia. Niistä sitten oivaltaa ihan sellaisia pieniä asioita, että miten tää bulerías nyt sitten menikään, ja laulu meni noin ja toi teki tolla tavalla. Mut rytmi, mikä siel sit sykkii tavallaan. Erityisesti siellä Jerezissä.

Vastausten perusteella voidaan todeta, että haastateltaville, niin ammattilaisille kuin harrastajalle, Espanjaan matkustaminen tuo huomattavan paljon lisäarvoa juuri omien taitojen hioimisen ja lajin hienouksien oivaltamisen kannalta. Kokemuksen intensiivisyys ja kokonaisvaltaisuus linkittyy vahvasti myös kokemuksen aitouteen, jota käsiteltiin haastateluissa seuraavaksi. Haastateltava A kuvaa aitouden kokemusta seuraavasti:

Siihen vaikuttaa, että se kokemus tuntuu erilaiselta, on se että koska sä oot siellä maassa, se ei oo pelkästään se tanssitunti vaan se on se kieli siellä ympäristössä, se on se cafe con leche siellä tuntien välissä, se on se ilma mitä sä hengität, joka tuoksuu erilaiselta, joka aiheuttaa sen, että se tuntuu erilaiselta. Tietty siihen vaikuttaa se, että siellä tunnilla on eri ihmisiä, tavallaan sä opiskelet siellä espanjalaisten, argentiinalaisten, japanilaisten kanssa, niin se on eri tilanne, kuin jos sä opiskelisit Suomessa, jossa sulla on ne tutut tanssikaverit siinä ympärillä.

Kokemuksen aitous herätti myös ristiriitaisia tuntemuksia haastateltavissa ja erityisesti haastateltava A suhtautui aitouden kokemukseen kriittisesti ja totesi:

Ehkä siinä on vaan se, että mun mielestä flamenco on liittyy herkästi sellainen stereotyyppiä, että voit kokea aitoa flamenco vain Espanjassa. Mutta kyllä mun mielestä se kokemus voi olla ihan samalla tavalla aito siellä tanssi tunnilla vaikka olisitkin täällä.

Haastateltava B kuitenkin puolustaa aitouden kokemusta toteamalla, että matkalla koettu aitouden kokemuksessa on enemmän kyse henkilön kokemasta onnellisuuden tunteesta kuin siitä, onko yksittäinen flamencotuotanto todellakin aito vai ei, sillä sitä on mahdotonta - ja ehkä jopa tarpeetonta - objektiivisesti mitata.

Flamencomatkoja tuottavalta haastateltavalta B tiedusteltiin lisäksi miten aitouden kokemuksia tuotetaan matkalla. Hän toteaa, että kontaktiansa kautta hän on voinut tuottaa kokemuksia joihin flamencomatkailijat eivät välttämättä itse löytäisi:

[V]ähän ollaan tietenkin sitä autettu eteenpäin, mut on tullut sellaisia spontaanihetkiä, on ollut esimerkiksi semmoisia pieniä paikkoja mihin ei itse matkustajat jos ne menee sinne yksin tai kaksin niin välttämättä löydä kuitenkaan, vaikka siellä niitä paikkoja on enemmän niin se on aina vähän tuurista kiinni vielä. Niin just näitä niin kuin aitoja tilanteita ja kokemuksia.

Vaikka aitouden kokemus herättikin haastatelluissa hieman ristiriitaisia tuntemuksia, on selvää, että aitouden kokemuksia herää matkoilla kaikissa kolmessa ja ne liittyvät olennaisesti Espanjan kulttuuriympäristöön ja flamencon opiskelun monikansallisuuteen, jota Suomessa ei voi kokea. Aitous liittyy myös niihin pieniin spontaaneihin hetkiin, joita voi kokea Espanjassa. Haastateltava C kuvaa tällaisia hetkiä sanomalla:

Mut just se, et se flamenco on ihan joka paikassa, et ku sä kävelet kadulla niin joku äijä saattaa vetää jonku letran siinä ohimennen itekseen ja tota[...] Et sitä kattoo vaan suu auki, et jaaha.

Seuraavaksi haastatteluissa käsiteltiin samanhenkisten ihmisten seuran merkitystä motivaatiotekijöille. Tätä tekijää lähestyttiin kahdesta näkökulmasta, sillä erityisesti haastateltava A koki seuran merkityksen eri tavalla riippuen siitä mihin kohteeseen ja onko kysees-

sä ensisijaisesti matka, jolla on tarkoitus syventää omaa ammattitaitoaan vai osallistua esimerkiksi festivaaleille. Matkustaessaan syventämään ammattitaitoaan, A ei koe suomalaista seuraa erityisen tärkeäksi vaan kokee muunmaalaisten kollegojen seuran hedelmälliseksi. Hän toteaa:

Mun mielestä on tosi kiva kuunnella toisten ihmisten kokemuksia, oli ne sitten ammattilaisia tai harrastajia. Mutta, oon siis tutustunut tosi paljon ammattilaisiin esimerkiksi Pohjoismaista, mutta siis Meksikosta ja niinku Jenkeistä ja Australiasta ja sit mulla on niitä ihmisiä tuolla Facebook-kavereina ja on hauska nähdä, mikä se on niin kuin se flamencoskene.

Toki hän kuitenkin myöntää, että siinä on hyvät puolensa, mikäli sattuu matkalle yhtä aikaa suomalaisen kollegan kanssa ja tästä on mahdollisesti taloudellistakin hyötyä, mikäli voi esimerkiksi jakaa asumiskustannuksia kollegan kanssa. Festivaalimatkoilla hän myös toteaa tutun seuran olevan usein jopa yksi syistä lähteä matkalle.

Haastateltavat B ja C kokevat hyvin vahvasti, että samanhenkisen ja nimenomaan "oman porukan" seura on kovin tärkeä heidän matkakokemukselleen. Haastateltava B toteaa:

No mun mielestä sillä on kyllä hirvittävän suuri merkitys, koska kyllähän se on niin et meet sä melkein mihin tahansa kohteeseen tekemään mitä tahansa, et jos sulla on hyvää matkaseuraa siellä niin silloin se niinku päihittää kaiken. Niin et vaikka sulla ois siellä ihania flamencokokemuksia, mut sä tallustelet siellä yksin ja sulla on tylsää tai ei löydy oikein yhteistä säveltä niiden muiden kanssa, niin onhan se paljon tylsempää.

Haastateltava B toteaa myös seuran tärkeyden olevan sellainen asia, johon hän on yrittänyt kiinnittää huomiota järjestämillään matkoilla, sillä juuri yhteisöllisyys tuo järjestetyille matkalla lähtevälle huomattavaa lisäarvoa:

Niin se on kyllä sellainen, missä ollaan aika kivasti onnistuttu, et monet jotka on tullut niin on sit aina halunnut tulla aina uudelleen, koska [...] kyllä se vaan sit on aika mukavaa jakaa kokemuksia ja kuitenkin ollaan siellä aidossa ympäristössä niin kyllä se on todella tärkeää, et ne tulis uudelleen tai haluis jatkaa ylipäätään sitä harrastustakin, et semmoinen yhteisöllisyys.

Voidaankin todeta, että huolimatta erilaisista näkökulmista aiheeseen, samanhenkisten ihmisten seura ja yhteisöllisyys ovat tärkeitä motivaatiotekijöitä haastatelluille, oli sitten kyse omasta tutusta seurasta tai uusista kansainvälisistä tuttavuuksista, joiden kanssa voidaan jakaa kokemuksia ja tuntemuksia. Samanhenkisyyttä koetaan haastatteluissa osallistua myös tärkeänä seuraavaksi käsitellylle huvittelulle ja virkistykselle. Haastateltava C toteaaakin flamencomatkoilla erityisen virkistävää olevan sen, ettei matkalla ollessa tarvitse

selitellä, miksi tällaiselle matkalle lähtee. Matkalla olijoita kun yhdistää rakkaus flamencon ja korkeintaan yhteisöllisyyttä lisää se, kun ihmetteleville paikallisille saa selittää, miten suomalaiset ovat asiasta kiinnostuneet.

Virkistymisen kannalta tärkeäksi koetaan myös jo aiemmin omien taitojen syventämisen kohdalla käsitelty kokemuksen kokonaisvaltaisuus ja intensiivisyys. Myös espanjalaisen kulttuurin erilaisuus koetaan virkistäväksi. Haastateltava B kuvaa asiaa näin:

Niin joo, kyllä se on vähän niin kuin loma siinä samalla, et haluu pitää hauskaa ja rentoutua ja imeä itseensä sitä ihanaa kulttuuria ja avoimuutta, mitä siellä on, mitä ei ehkä täältä Suomesta ihan löydy.

Sen lisäksi, että espanjalainen kulttuuri koetaan vapaammaksi ja avoimemmaksi, merkittävää virkistymisen kannalta on myös se, että normaalit arkirutiinit eivät seuraa mukana.

Haastateltava A toteaa:

[P]ääsee irrottautumaan niistä omista rutiineista täällä ja saa keskittyä siihen omaan tanssimiseen.[...] Ja siis onhan se tavallaan, se matkahan on tavallaan ihan mielellön, kun siinä yhdistyy semmoinen aktiviteetti ja tavallaan myös lomailu. Eli kyllä siis ehdottomasti niinku virkistävintä mitä varmaan voi silleen tehdä.

Virkistymisen kannalta ehdotonta lisäarvoa tuottaa se, että vain Espanjassa voi törmätä flamencon kannalta spontaaneihin tilanteisiin ja merkittäviin henkilöihin yllättäen. Haastateltava A kertoo:

No viime kesänäkin oli paljon tosi ihania hetkiä, kun oltiin [kollegan] kanssa ja mentiin katsomaan keikkaa jonnekin ihan ihmepaikkaan, jota ei tunneta ja siellä on joku *Pepe Habichuela*.¹⁰

Myös haastateltava B kertoo yrittäneensä erityisesti panostaa virkistymisen kannalta lisäarvon tuottamiseen niin, että hän on järjestänyt hetkiä, joita Suomessa ei voi kokea. Näistä hän erityisesti mainitsee retken mustalaisille ja flamencoille tärkeän Roción neitsyen kotipaikkakunnalle.

Haastatteluiden perusteella voidaan todeta, että flamencomatkojen tuottama virkistyminen on todellakin melko henkistä ja viimeisenä motivaatiotekijänä haastatteluissa käsiteltiinkin flamencomatkailua henkisenä kokemuksena, ikään kuin pyhiinvaelluksena. Kysymystä käsiteltiin haastatteluissa sekä varsinaisen henkisyysden, eli uskonnon, että flamencon

¹⁰ *Pepe Habichuela* on yksi aikamme tärkeimmistä ja arvostetuimmista flamencokitaristeista.

tuottaman henkisen kokemuksen kautta. Haastateltava C kuvailee henkistä kokemusta niin Jerez de la Fronterassa vahvana esiintyvän uskonnon kuin jo edellä mainitun *Rocíon* retken aiheuttaman vahvan tunne-elämyksen kautta. Haastateltava B taas kuvaa ihmisten vaikutusta henkiseen kokemukseen sanomalla:

Kyllä se on todella tärkeää sielun ruokintaa, kyllä se on... Niin ja kyllä se on siellä vaikka ei näkis esimerkiksi suoranaisesti mitään esitystä vaan niitä ihmisiä, jotka on niin sisällä siinä flamencossa, kun se on aika paljon muutakin kun vaan se esitys, vaan se mitä aistii ja kokee siellä, et se tuntuu tosi hyvältä.

On siis selvää, että haastateltaville B ja C flamencomatkojen henkisyys liittyy vahvasti ympäristöön, kulttuuriin ja ympäröiviin ihmisiin. Haastateltava A lähestyy aihetta lisäksi hiljentymisen ja keskittymisen kautta seuraavasti:

Mä kyllä ihan ymmärrän ton, että varsinkin kun muistan, kun menin ihan ensimmäistä kertaa Madridiin, mitä siitä nyt on joku, seitsemän kahdeksan vuotta. [...] Että ehkä se oli tosi yksinkertaista elämää, ehkä siinä on myös se, että se on yksinkertaista, että sulla ei oo niin hirveästi asioita päivässä, koska sä oot poissa niistä omista rutiineista, niin ehkä se on silleen henkistä virkistäytymistä myös, että aivot saa levätä muista asioista. Silloin mä ajattelin, että tää on kyllä niin kuin pyhiinvaellus.

Haastateltava A nostaa lopuksi henkisyyden kokemuksen yhdeksi tekijäksi flamencon voimakkaan tunnevaikutuksen ja toteaa:

Niin, ja varmaan sekin, kun flamenco on niin hirveen tunteellinen taidemuoto ja sitten kun sä teet siellä tunneilla jotain biisiä, joka jää sulla sun mieleen, se musiikki tai se liike, että sä meet sellaiseen tietynlaiseen tilaan, joka flamenco tehdessä tulee helposti.

Tämän vastauksen perusteella voidaan todeta, että flamenco itsessään voi olla sen parissa toimiville henkilöille vahva henkinen ja tunteellinen kokemus. Tuota kokemusta flamencomatkailu entisestään vahvistaa niin omien taitojen syventämisen, aitouden kokemuksen, yhteisöllisyyden, virkistymisen ja tietynlaisen pyhiinvaelluksen kokemuksen kautta. Seuraavaksi tutkitaan, miten haastatellut kokevat kohteen, matkustusajankohdan, kielitaidon ja flamenco-osaamisen vaikuttavan flamencomatkailuun.

4.4.2 Flamencomatkailuun vaikuttavia tekijöitä

Kyselytutkimuksen perusteella todettiin, että suosituimmat kohteet Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenille ovat Jerez de la Frontera ja Madrid. Myös haastateltujen henkilöiden keskuudessa nämä ovat suosituimmat kohteet. Haastateltava A tekee selvän eron Jerez de la Fronteraan tekemiensä festivaalimatkojen ja varsinaisten useimmiten Madridiin kohdistuvien treenimatkojensa välillä:

[M]ä aattelen, että festarit, vaikka menee Jerezin festareille, [...]niin jotenkin, se on kuitenkin vähän sellainen huvittelureissu enemmän. No, okei, siellä pääsee käymään tanssimassa, mutta siellä tapahtuu niin paljon, ja on tosi kivaa, kun pääsee kattomaan kaikkia keikkoja, että ehkä se sitten kun menee itseksensä treenaamaan, ehkä siinä sitten keskittyy paljon paremmin siihen sitten.

Haasteltava A ja B molemmat toteavat Madridin valttina olevan legendaarinen *Amor de Dios* -flamencoakatemia, jossa on vuoden ympäri laaja valikoima erittäin tunnettujen flamencoammattilaisten tunteja. Lisäksi haastateltava A toteaa matkustaneensa Madridiin erityisesti taloudellisista syistä, sillä matkat Madridiin ovat edullisia ja myös harjoittelu Madridissa on kohtuuhintaista verrattuna esimerkiksi Jerez de la Fronteran festivaalijankohdan tuntihintoihin. Näin ollen voidaan siis todeta matkustusajankohdalla olevan merkitystä erityisesti sen suhteen matkustaako suurien tapahtumien aikana vai niiden ulkopuolella.

Haastateltava B tarkastelee matkustusajankohdan valintaa myös sen perusteella, milloin on paras ajankohta tuottaa flamencomatkoja. Hän toteaa:

Mut onhan sillä tosiaan merkitystä, jos jotain spesiaalia tapahtuu, helpompi lähteä ja helpompi järjestää.

No, kyllähän sitten kun Jerezissä on se festivaali, niin onhan se sit helpompi joutua tällaisiin ihaniin tilanteisiin missä voi saada sitä sielunruokintaa. Se on helpompi kun siellä on paljon tekemistä ja ryhmälle järjestää tekemistä ja esitystä.

Niin ja on helpompi saada ihmisiä jos sanoo, et siellä on joku isompi tapahtuma.

Haastatteluissa pohdittiin myös kielitaidon ja flamenco-osaamisen tason tärkeyttä. Kaikki kolme haastateltavaa totesivat, että espanjan kielitaidosta on valtavasti hyötyä espanjalaisten puutteellisen kielitaidon vuoksi, mutta totesivat myös, että perusteillakin pärjää. Harjoittellessa riittää ruumiinosien ja perusflamencosanaston tuntemus. Kielitaidon puutumista tai sen vähäisyyttä ei pidetty flamencomatkoille ratkaisevana tekijänä, mutta todettiin matkakokemuksen syvenevän, mikäli kykenee kommunikoimaan ja keskustelemaan paikallisten kanssa espanjaksi. Haasteltava C kuvaa kielitaidon tärkeyttä seuraavasti:

No siis just niissä keskusteluissa, et niiden ihmisten kanssa ois ihan kiva jutella. Et se et opettajien puheethan mä ymmärrän, tosin siinä ei paljon tarvii muuta ymmärtää ku *planta* ja *tacón*¹¹ niin sillä pääsee jo aika pitkälle, siit pääsee kyl ihan jyvälle, mut ihan siin normaalissa keskustelussa. Kyllähän sitä sapuskaa saa eteensä ja kahvit tilattua...

¹¹ Flamencon jalkatekniikan perusteisiin kuuluvaa, olennaista sanastoa, eli tuotetaanko ääni esimerkiksi päkiällä (*planta*) tai korolla/kannalla (*tacón*).

Haastateltavat toteavat myös flamenco-osaamisen tason olevan kielitaitoon verrattava asia ja ovat yhtä mieltä siitä, että matkoja voi suositella kaikille, jotka ovat jonkin verran perusteita opiskelleet. Kysyttäessä kenelle flamencomatkoja voisi suositella, haastateltava A toteaa:

No, mun mielestä ihan kaikille. Että koska kuitenkin siellä on tunteja tosi eritasosille ja jokainen voi saada siitä sellaisen mielettömän kokemuksen itselleen. Ja ehkä just jos lähtis vähän varhaisemmassa vaiheessa, niin se vois ehkä varmaan lisätä sitä motivaatiota tanssia täällä ja asiat avautuis vähän toisella tavalla. Että ehdottomasti. Mutta varmaan sit se mitä pidempään tekee, niin siitä saa silleen eri tavalla irti.

Voidaan todeta, että haastatteluiden perusteella flamencomatkoja suositellaan kaikille kielitaidosta ja osaamisen tasosta huolimatta. Seuraavaksi syvennytään siihen, miten haastateltavat kokevat, että Helsingin Flamencoyhdistys voisi kannustaa jäseniään lähtemään flamencomatkoille ja minkälaista lisäarvoa heidän mielestään ja matkailuala voisi tarjota flamencomatkailijoille.

4.4.3 Lisäarvon tuottaminen flamencomatkailijoille

Kyselytutkimuksessa todettiin, että monet Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenet odottavat yhdistykseltä flamencomatkojen osalta lähinnä tiedotusta ja vinkkejä niin yhdistyksen Internet-sivuilla kuin matkakertomuksia jäsenlehti Letrassa. Myös haastateltavat toteavat tiedotuksen olevan yhdistyksen ensisijainen tehtävä matkoille kannustamisessa. Haastateltava A toteaa lisäksi, että hänen mielestään on flamenco-opettajien tehtävä kannustaa oppilaitaan matkoille, mutta toteaa yhdistyksen voivan tukea opettajia tässä järjestämällä espanjalaisten huippuammattilaisten kursseja Helsingissä. Hän toteaa:

Mun mielestä tanssinopettajan tehtävä on, [...] niin mä aina koitan rohkaista oppilaitani menemään kursseille esimerkiksi täällä ja sitten sitä kautta sitten Espanjaan. No, siinäpä oikeastaan tulikin, että miten yhdistys voi rohkaista, niin yhdistys tuo ja järjestää niitä kursseja täällä niin yhdistys tuo sen kokemuksen tänne, niin sitten sä voit mennä tekemään tämän saman sinne Espanjaan.

Haastateltava C vie ajatuksen tiedottamisesta hieman pidemmälle ja toteaa, että yhdistys voisi tiedottaa esimerkiksi edullisista kielikursseista, joihin jäsenet voisivat osallistua, jotta flamencomatkoille lähteminen koettaisiin helpommaksi. Lisäksi haastateltava B ehdottaa yhdistykselle järjestettäväksi nimenomaan flamencomatkailuun ja espanjan perusteisiin soveltuvaa kieliopetusta, esimerkiksi keskustelukurssien muodossa, mikä voisi kiinnostaa myös muita kuin matkoille lähtijöitä:

Niin, mä oon monesti itsekin miettinyt sitä, et se vois olla aika kiva, et mun piti, ja muistaakseni mä yritinkin järjestää ennen jotain matkaa, niin tämmöistä pientä, just joku tämmöinen keskustelu, et vähän sanastoa tunnilla ja sanastoa jossain ravintolassa. Jotain tämmöistä pientä, suoraan siihen tilanteeseen sopivaa, ei mitään selasta että jotain verbejä ruvetaan taivuttamaan, vaan ihan suoraan sitä sanastoa, et ymmärtää ne perusasiat.

Kun Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenille suunnatun kannustuksen todettiin perustuvan lähinnä kotimaassa tapahtuvaan ennakkotiedottamiseen ja ennen matkoja järjestettäviin kursseihin, ajatukset matkailualan tuottamasta lisäarvosta kohdistuivat varsinaisiin matkapalveluihin. Haastateltava A kokee, ettei matkailuala voi varsinaisesti tuoda mainittavaa lisäarvoa hänen kaltaiselleen kokeneelle omatoimimatkailijalle, mutta arvelee, että esimerkiksi matkailemaan tottumattomalle tai hyvin kiireiselle matkapalveluista voisi kuitenkin olla hyötyä. Myös haastateltava C suhtautuu epäilevästi matkailualan tuomaan lisäarvoon erityisesti asiantuntijuuden kannalta ja toteaa, että voidakseen tuottaa lisäarvoa flamencomatkailijalle, tulee matkanjärjestäjän tuntea flamencokulttuuria syvällisesti.

Haastateltava B, joka itse järjestää matkoja, kokee kuitenkin, että hänelle olisi apua siitä, että olisi matkanjärjestäjä joka voisi auttaa käytännön järjestelyissä kuten lentojen ja hotellien etsimisessä ja varaamisessa. Haastateltavat kokevat lisäksi, että mikäli matkoja olisi järjestämässä erityisesti flamencoon perehtynyt matkanjärjestäjä, voisi lisäarvoa syntyä huomattavasti. Haastateltava A toteaa:

Ja silleen myös, että missä tarvii tukea, on etsiä niitä tanssikouluja ja paikkoja ja suosituksia niistä, että mitä sitten tarvis.
Et ehkä sit sellainen neutraali henkilö, joka tarjoaisi niitä eri vaihtoehtoja niistä kouluista, niin semmoisesta varmasti olisi hyötyä.
Ehkä vois tehdä yhteistyötä jonnekin koululle, vois saada jotain alennusta, jostain koulusta, jos tois jonku ryhmän ja tällaisia kaikkia.
Niin, mut ehdottomasti hyödyllinen tollainen lisäarvo.

Myös haastateltava C kokee flamencoon perehtyneen matkanjärjestäjän voivan tuottaa lisäarvoa tarjoamalla oheisohjelmaa ja ehdottaa esimerkiksi Jerez de la Fronterasta tehtäväksi viikonloppuflamencomatkoja muualle Andalusiaan, kuten Cadiziin, sekä flamencoasujen valmistukseen liittyviä tutustumisretkiä. Kyselytutkimuksen ja haastattelututkimuksen perusteella Helsingin Flamencoyhdistys ry:lle ja matkailualalle syntyneitä ehdotuksia käsitellään tarkemmin pohdintaosiossa.

5 Pohdinta

Tutkimustulosten analysoinnin jälkeen vedetään yhteen sekä kyselytutkimuksen ja teemahaastatteluiden syntyneet johtopäätökset että verrataan tutkimustuloksia tietoperustaan. Yhteenvetona arvioidaan myös saavutettiin tutkimuksella tämän työn tavoitteet. Lisäksi tutkimustuloksista jalostetaan ehdotuksia Helsingin Flamencoyhdistys ry:n ja matkailualan käytettäväksi. Pohdinnassa käsitellään lisäksi tutkimuksen reliabiliteettia ja validiteettia sekä otannan edustavuutta ja tutkijan oman roolin vaikutusta tutkimustuloksiin. Lopuksi tarkastellaan tutkimuksen tekijän omaa oppimista opinnäytetyöprosessin aikana.

5.1 Yhteenveto ja johtopäätökset tutkimuksen tuloksista

Yhteenvetona voidaan todeta tämän työn päässeen tavoitteisiinsa, sillä työn tavoitteena oli selvittää, mitkä ovat Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenten matkailun motivaatiotekijät ja mitä lisäarvoa flamencomatkailu tuo heille ammatin ja harrastuksen näkökulmasta. Lisäksi haluttiin selvittää, suositellaanko flamencomatkailua myös ei-matkalla olleille ja miten Helsingin Flamencoyhdistys ry ja matkailuuala voivat tukea ja edistää flamencomatkailua. Tutkimuksen perusteella tärkeimmiksi motivaatiotekijöiksi osoittautuivat omien tietojen ja taitojen syventäminen, aitouden kokemukset flamencon kulttuuriympäristössä, sekä samanhenkisen seuran mukanaan tuoma yhteisöllisyys. Nämä motivaatiotekijät suurelta osin tuottivat virkistymisen kokemuksia ja johtivat syvimmillään siihen, että flamencomatkailu koetaan henkisenä kokemuksena, jopa eräänlaisena pyhiinvaelluksena. Tutkimuksen perusteella kaikki nämä seikat tuottavat yhdistyksen jäsenille lisäarvoa ja että flamencomatkailua suositellaan myös muille yhdistyksen jäsenille. Tukea flamencomatkailijoille voidaan tuottaa tehokkaalla tiedottamisella ja kannustustoiminnalla ja avustamalla sekä matka- että kohdepalveluissa. Erityistä lisäarvoa koettiin syntyvän, mikäli matkanjärjestäjä on itse flamencoön perehtynyt.

Puolistrukturoidun kyselyn tärkeimmiksi taustatekijöiksi flamencomatkailulle ja matkailun motivaatiotekijöille todettiin flamencon merkitys ja se, mille tasolle vastaaja itsensä asettaa. Tulosten perusteella flamenco on elämäntapa suurelle osalle vastanneista, kuten oletettiin, mutta lähes yhtä suuri osa myös nimesi flamencon olevan heille tärkeä ajanviettotapa. Tasoilla oli myös suuri merkitys, sillä erityisesti ammattilaiset kokivat osittain eri motivaatiotekijät tekijät tärkeiksi kuin harrastajat, vaikka vastauksista oli myös huomattavissa, että alempien tasojen vastaukset noudattivat yleisemmin ammattilaisten vastausten kanssa samaa linjaa kuin edistyneiden harrastajien vastaukset.

Puolistrukturoidun kyselyn tulokset korreloivat ehkä jopa yllättävän vahvasti tietoperustassa esitettyjen tanssi- ja festivaalimatkailun motivaatiotekijöiden ja Amadeuksen matkailuheimosta todettujen tekijöiden kanssa. Tärkeitä motivaatiotekijöitä kyselyyn vastanneille Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenille esitellään alla olevassa taulukossa 5.:

Taulukko 5. Puolistrukturoidussa kyselyssä ilmenneet motivaatiotekijät

Tietoperusta	Tutkimustulokset
Matkailumotivaation kulttuuritekijät Amadeuksen kulttuuripuristit	<ul style="list-style-type: none"> • Uusien kokemusten saaminen • Toiseen kulttuuriin syventyminen, aitous • Omasta ympäristöstä irrottautuminen • Pyhiinvaellus
Matkailumotivaation fyysiset tekijät	<ul style="list-style-type: none"> • Henkinen virkistyminen ja huvittelu
Matkailumotivaation status- ja arvostustekijät Amadeuksen päämäärän tavoittelijat ja palkkionmetsästäjät	<ul style="list-style-type: none"> • Tietojen ja taitojen syventäminen • Omistautuminen tavoitteelle • Keino palkita itseä
Matkailumotivaation ihmisten väliset tekijät	<ul style="list-style-type: none"> • Ajanvietto samanhenkisten ihmisten kanssa • Keino paeta tavanomaisista ympyröistä

Taulukon perusteella voidaan todeta, että tärkeimpiä flamencomatkailun motivaatiotekijöitä Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenille ovat toiseen kulttuuriin syventymiseen liittyvät tekijät kuten kokemuksen aitous, henkinen virkistyminen, taitojen syventäminen ja yhteinen aika muiden flamencojen kanssa poissa omista ympyröistä. Sen sijaan tärkeäksi ei koettu matkailumotivaatiotekijöiden ja Amadeuksen sosiaalisen pääoman etsijöiden tarvetta saada arvostusta vaan flamencomatkailua motivoi henkilökohtaiset ja jopa henkiset seikat. Flamencomatkat koetaan jopa tietoperustassakin mainittuina pyhiinvaelluksen kaltaisina tapahtumina. Viimeiseksi on todettava, että vaikka flamencomatkailijoiden ei voida sanoa varsinaisesti edustavan Amadeuksen tutkimuksen yksinkertaisen etsijöitä, koki osa vastanneista kuitenkin voivansa mahdollisesti hyödyntää Helsingin Flamencoyhdistys ry:n ja matkailualan tarjoamaa tukea flamencomatkoilla.

Motivaatiotekijöiden lisäksi kyselyssä kartoitettiin matkakohteen merkitystä flamencomatkoille ja jo matkalla olleiden matkakohteena oli useimmiten Jerez de la Frontera, Sevilla ja Madrid kun taas ei-matkalla olleiden mielestä tärkeimmät matkakohteet olisivat Jerez de la Frontera ja Madrid. Tämä korreloi vahvasti sen tosiasian kanssa, että suuri osa Helsingin Flamencoyhdistystys ry:n jäsenten matkoista kohdistuu joko helsinkiläisen flamencokoulun järjestämille festivaalimatkoille Jerez de la Fronteraan, suomalaisen arvostetun

flamencotanssijan nykyiseen kotikaupunkiin Sevillaan kursseille ja erittäin arvostettuun madridilaiseen *Amor de Dios* -flamencoakatemiaan.

Kyselyn tulosten perusteella voitiin arvioida myös, mitä lisäarvoa Helsingin Flamencoyhdistys ry ja matkailuala voivat tuottaa flamencomatkailijoille. Lisäarvon tuottamisen kannalta tärkeimmiksi aspekteiksi nousivat kielitaidon tärkeys sekä osaamisen tason tärkeys, mutta myös majoitus- ja kohdepalveluita pidettiin erityisesti matkailualan kannalta varteenotettavina lisäarvon tuottajina vastaajille. Näitä kaikkia kyselyssä esille nousseita aspekteja – motivaatiotekijöitä, kohdevalinnan ja ajankohdan tärkeyttä, osaamisen ja kielitaidon tärkeyttä sekä majoitus- ja kohdepalveluiden järjestämistä käsiteltiin tarkemmin tutkimuksen toisessa osassa teemahaastatteluin, joissa pyrittiin selvittämään, miten motivaatiota tuottavia flamencomatkoja voidaan toteuttaa.

Haastateltavat valittiin teemahaastatteluja varten flamencomatkoilla olevien tanssijajäsenten joukosta, sillä tanssijat muodostivat yli 80 prosenttia kyselyn vastaajista ja matkoilla jo olleilla jäsenillä oletettiin olevan syvällisempää tietoa aiheesta kuin ei-matkoilla olleilla. Tärkeänä pidettiin, että haastatteluissa on edustettuna niin ammattilais- ja harrastajajäsenten kuin matkanjärjestäjän näkökulma. Lisäksi haastatteluissa haluttiin huomioida niin omatoimimatkailijan kuin järjestetyille matkoille osallistuneen näkemykset. Taustatekijöiden voidaan todeta vaikuttaneen vastauksiin jonkin verran, erityisesti omatoimimatkoilla enimmäkseen käyvä haastateltava A suhtautui jonkin verran kriittisemmin flamencomatkailuun vaikuttaviin asioihin. Tämä on kuitenkin ymmärrettävää, sillä haastateltava A:lle tärkeintä erityisesti omatoimimatkoilla oli oman ammattitaidon syventäminen, vaikka huvittelu ja virkistyminen ovat myös tärkeitä. Toisaalta haastateltava B pohti asioita myös matkanjärjestäjän näkökulmasta ja mietti, miten tuottaa lisäarvoa koko ryhmälle järjestämälleen matkoilla. Haastateltava C taas katsoi flamencomatkailuun liittyviä tekijöitä harrastajan näkökulmasta.

Teemahaastatteluiden pohjana olivat kyselytutkimuksen perusteella tärkeimmiksi nousseet motivaatiotekijät omien tietojen ja taitojen syventäminen, kokemuksen aitous, ajanvietto samanhenkisten ihmisten kanssa ja huvittelu ja virkistys. Alla olevasta taulukosta 6. nähdään, miten haastateltavat syvensivät näiden motivaatiotekijöiden tärkeyttä ja minkälaisia tarkennuksia haastatteluissa nousi esiin:

Taulukko 6. Haastatteluissa ilmenneet motivaatiotekijät

Kyselytutkimuksen perusteella esiin nostetut motivaatiotekijät	Haastatteluissa ilmenneet motivaatiotekijät
Omien tietojen ja taitojen syventäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Taitojen syventäminen ja hiominen • Pako rutiineista • Kokemuksen intensiivisyys ja kokonaisvaltaisuus • Toiseen kulttuuriin syventyminen
Kokemuksen aitous	<ul style="list-style-type: none"> • Kokemuksen intensiivisyys • Seuran merkitys, yhteisöllisyys (myös kansainvälinen seura) • Spontaanit hetket • Pako rutiineista
Ajanvietto samanhenkisten ihmisten kanssa	<ul style="list-style-type: none"> • Verkostoituminen (myös kansainvälisesti) • Yhteisöllisyys • Hyväksyntä
Huvittely ja virkistys	<ul style="list-style-type: none"> • Kokemuksen kokonaisvaltaisuus • Rentoutuminen ja pako rutiineista • Kulttuuriin syventyminen ja kulttuurin omaksuminen • Aidot ja spontaanit hetket
Henkinen kokemus	<ul style="list-style-type: none"> • Kulttuuriin syventyminen • Henkinen virkistymisen • Keskittyminen, rauhoittuminen ja pako rutiineista • Kokemuksen kokonaisvaltaisuus ja intensiivisyys

Huomionarvoista on, että tietoperustassa mainitut toiseen kulttuuriin syventyminen ja pako rutiineista nousivat vahvasti esiin haastatteluissa, vaikka ne eivät kyselytutkimuksessa nousseet viiden tärkeimmän motivaatiotekijän joukkoon. Nämä kaksi esiin nousutta tekijää kuitenkin linkittyivät vahvasti kyselytutkimuksen perusteella valittuihin tekijöihin. Toiseen kulttuuriin syventyminen koettiin tärkeäksi niin omien taitojen syventämisen, kokemuksen aitouden, virkistymisen kuin henkisen kokemuksen kannalta. Samoin pako rutiineista nousi esiin niin omien taitojen syventämisen, kokemuksen aitouden, virkistymisen ja henkisen kokemuksen kannalta. Voidaan siis todeta, että flamencomatkailijoita motivoi todella vahvasti toiseen kulttuuriin, omaan oppimiseen ja rutiineista poispääsemiseen liittyvät seikat jotka johtavat henkiseen virkistymiseen jopa niin vahvasti, että matkat koetaan pyhiinvaelluksen omaisiksi. Myös samanhenkisen seuran todetaan vaikuttavan vahvasti tähän virkistymisen ja henkisen kokemuksen tuntemukseen. Teemahaastatteluissa samanhenkisen seuraan koettiin liittyvän olennaisesti myös hyväksyntä ja se, ettei tarvitse

selitellä tekemisiään ympäröiville ihmisille. Yhteisöllisyyden voidaan näin ollen todeta olevan myös olennainen osa flamencomatkailijoiden kokonaisvaltaista matkakokemusta.

Myös motivaatiotekijöiden lisäksi tutkituilla kohteen ja matkustusajankohdan ja kielitaidon ja osaamisen tärkeydellä todettiin teemahaastatteluissa olevan vaikutusta flamencomatkailulle. Kohde ja matkustusajankohta koettiin tärkeäksi erityisesti huvittelun kannalta. Erityisesti haastateltava A koki matkat eri tavalla, riippuen kohdistuiko matka Madridiin omatoimiselle harjoittelumatkalle vai Jerez de la Fronteraan festivaalimatkalle. Festivaalimatkoilla painottui myös tutun seuran merkitys. Matkanjärjestäjän kannalta Jerez de la Fronteran flamencofestivaalien ajankohta todettiin hyväksi ajankohdaksi järjestää flamencomatka, sillä kaupungissa tapahtuu tuolloin paljon ja on helppo järjestää ryhmälle aktiiviteetteja. Madrid taas toisaalta koettiin vuodenajasta riippumatta hyväksi kohteeksi omatoimimatkailijalle, sillä sieltä löytyy korkeatasoista ja kohtuuhintaista tarjontaa ympäri vuoden. Kaikki kolme haastateltavaa kokivat kielitaidon ja flamenco-osaamisen oleellisiksi tekijöiksi flamencomatkailulle, mutta totesivat, että perusteilla tulee toimeen. Kyselytutkimuksessa ei-matkalla olleiden huolta oman kielitaidon tai osaamisen puutteesta voidaan näin ollen tyyntyttää. Haastateltava A totesi jopa, että harjoittelumotivaation ja itseluottamuksen kannalta voisi olla hyötyä lähteä flamencomatkalle jo melko aikaisessa vaiheessa.

Yhtenä tämän tutkimuksen osa-alueista tutkittiin myös miten Helsingin Flamencoyhdistys ry voisi tukea jäseniään flamencomatkailuun liittyen ja miten matkailuala voisi tuottaa lisäarvoa flamencomatkailijoille. Yhdistyksen kannalta tärkeimmiksi keinoiksi nähtiin se, että yhdistys jatkaa aktiivista tiedotustoimintaa myös flamencomatkailun osalta esimerkiksi antamalla laaja-alaisia vinkkejä kohteista, hyväksi havaituista flamencokouluista sekä julkaisemalla edelleen jäsentensä matkailukertomuksia jäsenlehti Letrassa. Yhdistys voi edelleen myös tukea jäsentensä flamencomatkailua tuomalla espanjalaisia opettajia Helsinkiin, jolloin flamenco-opettajat voivat kannustaa oppilaitaan osallistumaan kursseille ensin Helsingissä ja sen jälkeen suuntaamaan flamencomatkalle Espanjaan. Tässä siis yhteistyötä opettajien kanssa voisi edelleen vahvistaa. Teemahaastatteluissa esiin nousi myös ajatus siitä, että yhdistys voisi tukea jäseniään kielitaidon vahvistamisen osalta, jotta flamencomatkalle lähteminen helpottuisi.

Matkailualan kannalta teemahaastatteluissa nousi esiin ajatus, että erityisesti tottumattomat ja kielitaidottomat tai hyvin kiireiset flamencomatkailijat voisivat hyötyä perinteisistä matkapaketeista, jotka sisältäisivät niin lennot kuin hotellit ja kohdepalveluita. Myös flamencomatkoja järjestävän haastateltavan B näkökannasta olisi helpotus, mikäli olisi ammattimainen matkanjärjestäjä, jolta saisi apua käytännön järjestelyissä, kuten lentojen ja

hotellien etsimisessä ja varaamisessa. Haastateltavat kokivat kuitenkin, että varsinaisesti flamencomatkailuun liittyvissä asioissa olisi tarvetta erityisesti flamenco-perehtyneelle matkanjärjestäjälle tarpeeksi korkeatasoisten palveluiden varmistamiseksi. Kaikki haastateltava kokivat, että mikäli tällainen flamencomatkanjärjestäjä olisi olemassa, voisi tämä auttaa erityisesti flamencokoulujen etsimisessä sellaisissa kaupungeissa, joissa flamenco-toiminta ei ole yhtä järjestäytyneenä kuin esimerkiksi Madridissa, jossa erityisesti *Amor de Dios* -akatemiaan on helppo mennä¹². Lisäksi flamenco-perehtyneen matkanjärjestäjän puolueettomuutta flamencomatkoilijoiden etsimisessä pidettiin hyvänä asiana ja tällainen toimija voisi tehdä sopimuksia eri toimijoiden kanssa esimerkiksi ryhmälennuksista. Kohdepalveluista toivottiin esimerkiksi retkiä toiselle paikkakunnalle ja flamencotuntemusta syventäviä kierroksia esimerkiksi flamencoasuja valmistavan artesaanin työpajaan. Seuraavaksi käsitellään toimenpide- ja kehitysehdotuksia Helsingin Flamencoyhdistys ry:lle ja matkanjärjestäjille.

5.2 Ehdotukset Helsingin Flamencoyhdistys ry:lle ja matkanjärjestäjille

Kysely- ja haastattelututkimusten tulosten perusteella esitetään seuraavaksi toimintaehdotuksia siitä, miten Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenten flamencomatkailua voidaan tukea ja edistää. Tutkimustulokset ja ehdotukset esitellään myös yhdistyksen hallitukselle ja yhdistyksen tiedotus- ja kannustustoiminnan tukemiseksi tuloksista ja ehdotuksista julkaistaan myös myöhemmin kooste yhdistyksen jäsenlehdessä *Letrassa*. Toimenpideehdotusten käsittely aloitetaan esittämällä kehitysehdotuksia Helsingin Flamencoyhdistys ry:lle.

Helsingin Flamencoyhdistys ry:n säännöissä todetaan yhdistyksen tehtäviksi muun muassa säännöllinen tiedotustoiminta sekä flamencon edistäminen Suomessa. Onkin todettava, että tälläkin hetkellä yhdistys sekä tiedottaa aktiivisesti jäseniään useassa eri kanavassa että edistää flamenkokulttuuria, esimerkiksi järjestämällä espanjalaisten opettajien kursseja muutamia kertoja vuodessa. Tässä tutkimuksessa esitetyillä kehitysehdotuksilla ei näin ollen niinkään ole pyritty keksimään aivan uusia tapoja toimia vaan tavoitteena on kehittää yhdistyksen tiedotus- ja kannustustoimintaa suunnitelmallisemmaksi. Lisäksi ehdotuksilla pyritään luomaan synergiaa Helsingissä toimivien flamencoalan toimijoiden kanssa sen sijaan, että kilpaillaan toisiaan vastaan. Tästä hyötyvät kaikki, niin yhdistys,

¹² Helppoudella tässä tarkoitetaan nimenomaan helppoutta järjestelyiden kannalta. Moni voi kokea kynnyksen legendaariseen *Amor de Dios* -akatemiaan menon henkisesti kuitenkin melko korkeaksi, vaikka koulun kurssit ovat kaikille avoimia.

ammattilaiset kuin harrastajatkin. Kehitysehdotukset Helsingin Flamencoyhdistys ry:lle esitellään alla olevassa taulukossa 7.:

Taulukko 7. Ehdotukset Helsingin Flamencoyhdistys ry:lle

Toiminta	Tämänhetkinen toiminta	Ehdotukset
Tiedotustyö, Letra	Jäsenten kertomukset matkoiltaan matkakertomustyypisesti jäsenlehti Letrassa	Letrassa tapahtuvan tiedotustyön kehittäminen flamencomatkailusta kertova juttusarjan avulla
Tiedotustyö, kaikki kanavat	Yhdistyksen Internetsivulla hyvin kattava listaus eri flamencoalan toimijoista Espanjassa ilman min-käänlaista informatiivista tietoa esimerkiksi niiden laadusta	Vinkkipalstan kehittäminen informatiivisempaan suuntaan
Kannustus- ja kurssitustoiminta	Festivaalitiiviskurssit ja satunnaiset muut tiiviskurssit	Kurssitoiminnan jatkaminen ja kehittäminen niin tanssikurssien kuin preppauskurssien osalta

Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenlehden Letran osalta flamencomatkailusta tiedottamista kehitetään suunnittelemalla neljän numeron pituinen informatiivinen juttusarja flamencomatkoista. Juttusarjassa huomioidaan niin ammattilaisten kuin harrastajien kokemukset matkoilta ja niiltä opituista asioista. Jokaiseen numeroon valitaan tietty kohde ja jokaisen jutun loppuun tehdään infolaatikko, joka sisältää hyväksi havaittuja yhteystietoja opettajista, kouluista *tabla*oista¹³, flamencotarvikkeita myyvistä liikkeistä ja ravintoloista. Luonnollinen kohdejako tämän tutkimuksen perusteella on Madrid, Jerez de la Frontera, Sevilla ja muut kohteet (sisältäen muun muassa Granadan).

Suunnitelmallista tiedotustyötä jatketaan kehittämällä kaikkiin yhdistyksen kanaviin sopiva vinkkipalsta, jossa erona nykyisiin vinkkisivuihin on se, että vinkit perustuvat yhdistyksen jäsenten, niin harrastajien kuin ammattilaisten, suosituksiin. Vinkkipalsta sisältää myös tässä tutkimuksessa toivotuttuja vinkkejä kohtuuhintaisista mutta laadukkaista espanjan kielen kurseista. Vinkkipalsta julkaistaan jäsenlehdessä joko flamencomatkoista kertovan juttusarjan lopuksi tai vaihtoehtoisesti seuraavassa numerossa nostona *Noticias*-uutispalstalla. Tämän lisäksi vinkkipalsta julkaistaan yhdistyksen Internet-sivuilla ja sillä joko korvataan kokonaan sivuilla tällä hetkellä olevat listaukset tai mietitään miten nämä

¹³ Tablao on flamencoesityksiin erikoistunut ravintola, jossa yleisimmin on mahdollista joko vain nauttia flamencoesityksestä drinkin kera tai nauttia myös tapaksia tai illallinen joko esityksen aikana tai ennen sitä. *Tabla*oita on hyvin eritasoisia, joten vinkit hyvistä paikoista ovat kullannarvoisia jäsenille.

tiedot voivat täydentää toisiaan. Vinkkipalstan perimmäisenä tarkoituksena on tarjota jäsenille suodatettua, hyväksi havaittua informaatiota laadukkaista flamencoalan toimijoista. Vinkkipalstan linkkiä voidaan lisäksi jakaa suunnitelmallisesti yhdistyksen Facebook-sivulla flamencomatkailun noustessa ajankohtaiseksi, esimerkiksi Jerez de la Fronteran flamencofestivaalin, *Amor de Dios* -akatemian kesäkurssien tai Sevillan biennaalin aikaan tai yhdistyksen järjestäessä flamencomatkailua edistävää toimintaa.

Myös yhdistyksen kannustus- ja kurssitustoimintaa kehitetään strategisesti käyttämällä paremmin hyväksi yhdistyksen jäsenten kontaktiverkostoja. Espanjasta tuodaan Helsinkiin entistä suunnitelmallisemmin laadukkaita flamenco-opettajia ja näiden kurssien¹⁴ osalta tehdään yhteistyötä helsinkiläisten flamenco-opettajien kanssa. Kurssituksessa pyritään siihen, että opettajat vastaavat mahdollisimman monen jäsenen tarpeisiin ja Helsinkiin tuodaan monipuolisesti niin mies- kuin naistanssijoita kuin laulajia ja muusikoitakin. Flamenco-opetuksen lisäksi järjestetään kerran vuodessa preppauskurssi, johon kaikki matkoista kiinnostuneet voivat osallistua. Kurssilla annetaan espanjankielen käytännön kertausta ja muita vinkkejä. Luonnollinen ajankohta tällaiselle kurssille on loppusyksy, jotta espanjankielen taitoa ja vinkkejä voidaan hyödyntää sekä helmikuisilla Helsingin Flamencofestivaaleilla että esimerkiksi Jerez de la Fronteran festivaalilla helmi-maaliskuun vaihteessa. Näin kurssista on hyötyä mahdollisimman monille yhdistyksen jäsenille huolimatta heidän halustaan ja mahdollisuuksistaan lähteä flamencomatkalle.

Yhdistyksen tiedotus- ja flamencokulttuurin edistämistoiminnan vahvistamisen lisäksi tämän työn tarkoituksena on esittää kehitys- ja toimenpide-ehdotuksia myös matkanjärjestäjille. Matkapalveluita suunnitellessa ja tuottaessa on tärkeää ottaa huomioon, että Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenet suhtautuvat flamencoon intohimoisesti ja ovat valtaosin varsin perehtyneitä aiheeseen. He odottavat palveluilta korkeaa laatua ja karttavat niin sanottua turistiflamenco¹⁵. Jotta matkailuala voisi tuottaa flamencomatkailijoille olennaista lisäarvoa käytännön järjestelyiden, kuten lentojen ja hotellien kartoittamisen, lisäksi, tulee matkailualan edustajan myös olla flamencoon perehtynyt. Näin ollen myös matkanjärjestäjien tuottamien palveluiden osalta on äärimmäisen tärkeää hyödyntää ja luoda kontakteja sekä helsinkiläisiin että espanjalaisiin flamencoalan toimijoihin. Tutkimustulosten perusteella ideoitii ehdotuksia niin matkapaketteihin, kohdepalveluihin, flamencotarjontaan ja täydentäviin palveluihin, esimerkiksi retkiin, liittyen. Tarjoamalla eritasoisia palve-

¹⁴ Syksyllä 2016 järjestettiin yhteistyössä helsinkiläisen flamencotanssija, -opettaja, -koreografian kanssa madridilaisen huippuopettajan kurssi, josta saatiin erinomaista synergiaetua. Tämänkaltaista toimintaa kannattaa ehdottomasti jatkaa, sillä siitä hyötyvät kaikki flamencon parissa toimivat.

¹⁵ Kuten jo aiemmin on todettu, kokemus flamencon aitoudesta on varsin henkilökohtainen ja myös niin sanotun turistiflamencon ja aidon flamencon eroa mahdoton objektiivisesti määritellä.

luita luodaan varteenotettavia vaihtoehtoja ja lisäarvoa mahdollisimman monelle flamencomatkailijalle. Ehdotukset ovat nähtävissä alla olevassa taulukossa 8.:

Taulukko 8. Ehdotuksia flamencomatkailijoille tarjottavista matkapalveluista

Palvelu	Kuvaus	Kohderyhmä	Yhteistyökumppani
Matkapaketit	Valmiiden matkapakettien tuottaminen ja ryhmänkerääminen	Tottumattomat ja kiireiset matkailijat	Flamencomatkoja Helsingistä tuottava flamencomammattilainen
Kohdepalvelut	Palvelut kohteessa	Itsenäisemmät mutta mahdollisesti tottumattomat matkailijat	Kohdematkatoimistot <i>Tablaot</i> , flamencokoulut ja opettajat
Flamencopalvelut	Ryhmäpaketit ja alennukset kohteessa sijaitsevien flamencokoulujen kursseille	Kaikki, mutta erityisesti itsenäiset matkailijat	Flamencokoulut ja opettajat Helsinkiläiset flamen-coaktiivit
Täydentävät palvelut	Flamencoaiheiset retket	Kaikki kiinnostuksen mukaan	Helsinkiläiset flamen-coaktiivit Paikalliset flamencoartesaanit ja -taiteilijat

Erityisesti tottumattomille ja kiireisille flamencomatkailijoille tarjotaan valmiiksi tuotettuja matkapaketteja, jotka sisältävät lennot ja hotellit asianmukaiselta alueelta. Paketti voi tarpeen mukaan sisältää myös opaspalvelut kohteessa, jolloin matkanjärjestäjän omat matkakulut katetaan matkapaketin hinnassa. Mahdollista tehdä yhteistyötä matkoja jo tuottavan flamencomammattilaisen kanssa, jolloin saadaan molemminpuolista synergiaetua. Flamencomammattilainen toimii matkalla ryhmänkerääjänä ja matkanjärjestäjä hoitaa matkaan liittyvät käytännön järjestelyt.

Itsenäisemmille flamencomatkailijoille, joilla ei mahdollisesti ole tarvittavaa kielitaitoa tai kohdetuntemusta, tuotetaan kohdepalveluita, jotka sisältävät muun muassa hotellivaraukset, *tablao*- ja ravintolavarauksia, retkipalveluita sekä vinkkejä flamencokouluihin. Matkanjärjestäjä hoitaa tarvittaessa myös flamencomatkailijoiden varaukset flamencokursseille. Kohdepalveluiden osalta yhteistyötä voidaan tehdä kohdematkatoimistojen kanssa ja flamencopalveluiden osalta erityisesti hyväksi havaittujen *tablaoiden*, koulujen ja opettajien kanssa.

Astetta kevyempi vaihtoehto kohdepalveluista on nimenomaan flamencoan liittyvät ryhmäpaketit ja alennukset kohteessa sijaitsevien flamencokoulujen kursseille. Tämän kaltaiset palvelut soveltuvat kaikille flamencomatkailijoille, sillä myös kokeneet omatoimimatkaajat hyötyvät flamencokoulujen ja -opettajien kanssa tehdyistä yhteistyö- ja alennuspake-

teista. Tällaisessa yhteistyömuodossa voidaan erityisesti hyödyntää myös helsinkiläisillä flamencoaktiiveilla jo olevia kontakteja ja tuottaa näin synergiaetuja sekä flamencoalan toimijoille kuin matkanjärjestäjillekin.

Edellä mainittuja palveluita täydentämään voidaan tuottaa palveluina esimerkiksi flamencoaiheisia retkiä tai kierroksia. Tällaisista mainittakoon esimerkkeinä retket flamencoille pyhän *Rocío*n neitsyen kotipaikkakunnalle, kierrokset flamencoasuja tai -kitaroita valmistavien artesaanien työpajoille tai retket tutustumaan lähiympäristön flamencotarjontaan. Viimeisestä esimerkkinä voisi olla Sevillasta *Córdoba*n *Noche Blanca* -flamencofestivaalille suuntautuva retki. Laadukkaiden retkien ja kierroksien tuottamisessa voidaan jälleen tehdä yhteistyötä helsinkiläisten flamencoaktiivien sekä paikallisten flamencoartesaanien ja -taiteilijoiden kanssa laadukkaiden kontaktien saavuttamiseksi.

Yhteenvetona toimenpide- ja kehitysehdotuksista voidaan todeta, että parhaiten Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenille voidaan tuottaa lisäarvoa kun tehdään yhteistyötä sekä Helsingin Flamencoyhdistys ry:n sisällä että yhdistyksen ja matkanjärjestäjien välillä. Näin voidaan edistää sekä yhdistyksen säännöissä mainittua tarkoitusta tiedottaa flamencosta ja edistää flamencokulttuuria että tarjota riittävän laadukkaita matkapalveluita yhdistyksen jäsenille. Näin saavutetaan mahdollisimman suuri lisäarvo niin yhdistyksen, sen jäsenten kuin matkanjärjestäjien näkökulmasta.

5.3 Pohdintaa työn edustavuudesta ja oppimisprosessista

Ottaen huomioon, että tämän työn toimeksiantajana toimii Helsingin Flamencoyhdistys ry, voidaan todeta, että tutkimustuloksista ei yhdistyksen kannalta löytynyt mitään kovin uutta ja mullistavaa. Tutkimus tuottaa kuitenkin yhdistykselle tärkeää tietoa jäsenten kokemuksesta flamencomatkailun osalta ja antaa yhdistykselle mahdollisuuden tuottaa jäsenilleen suunnitelmallisemmin tarvittavaa tietoa flamencomatkailusta. Tiedottamisen lisäksi yhdistys pystyy suunnitelmallisemmin ideoimaan kurssitoimintaa yhteistyössä helsinkiläisten flamencoalan toimijoiden kanssa ja näin tuottamaan jäsenilleen kannustavampia jäsenetuja. Yhteistyö ja synergiaedut hyödyttävät kaikkia pääkaupunkiseudun flamencoja, niin yhdistystä, ammattilaisia kuin harrastajiakin. Näiltä osin tutkimuksen voidaan todeta olevan yhdistyksen kannalta erittäin relevantti.

Kyselytutkimuksen otanta pitää sisällään koko Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenistön, josta hieman vajaa viidennes vastasi kyselyyn. Vastausprosenttia voidaan pitää kohtuullisena. Tanssijat olivat suurelta osalta edustettuna vastaajissa, mikä heijastelee myös yhdistyksen jäsenistöä, sillä tanssijat ovat suurin ryhmittymä. Koska kyselytutkimukseen

vastanneista yli 80 prosenttia oli tanssijoita, valittiin teemahaastatteluihin kolme flamenco-tanssijaa, mutta otannassa huomioitiin sekä matkoja järjestävän tahon että ammattilaisen ja harrastajaan sekä omatoimimatkailijan ja ryhmämatkoille osallistuneen näkökanta. Lisäksi otannassa huomioitiin eri kohteisiin matkustaneet sekä eritasoisen kielitaidon omaavat jäsenet. Voidaan todeta otannan olleen tältä osin edustava. Myös haastateltavien vastausten samansuuntaisuus tukee näkemystä tutkimuksen otannan ja vastausten luotettavuudesta ja pätevyydestä. On oletettavaa, että samansuuntaisia tuloksia saataisiin myös toisella tutkimuskerralla vaikka näkemykset voisivat jonkin verran vaihdellakin. Näin ollen tutkimuksen perusteella voidaan esittää kehitysehdotuksia sekä yhdistykselle että matkailualalle vaikka otetaankin huomioon teemahaastatteluiden otannan pienuus.

Tämän tutkimuksen osalta on myös otettava huomioon tutkimuksen tekijän rooli aktiivisena flamencoharrastajana ja yhdistysaktiivina. Tutkija tuntee kaikki kolme haastateltavaa entuudestaan ja aihetta on sivuttu useissa keskusteluissa heidän kanssaan aiemmin. Tutkijan näkökulmasta voidaan todeta, että tutkimuksen toteuttajan oma flamencotuntemus vaikutti lähinnä tutkijan ennakoasenteeseen ja olettamuksiin sekä tutkimuskysymysten asetteluun. Tässä valossa oli erityisesti huomioitava kysymysten monitulkinnaisuus ja ymmärrettävyys vastaajien kannalta. Jotta tutkimuskysymyksillä saatiin mitattua haluttuja asioita, luettiin tutkimuskysymykset sekä kyselytutkimuksen että haastattelun osalta myös flamencoä tuntemattomalla henkilöllä. Kyselytutkimuksen vastausprosenttiin tutkimuksen tekijän rooli todennäköisesti vaikutti positiivisesti, sillä yhdistyksen jäsenten voidaan olettaa vastanneen aktiivisemmin, kun kyseessä oli monen hyvin tuntema henkilö. Myös haastatteluissa tutkijan ja haastateltavien suhde vaikutti oletettavasti positiivisesti, sillä omista kokemuksista oli helpompi kertoa tutulle tutkijalle kuin tuntemattomalle.

Oman oppimiseni kannalta voin todeta, että oma asiantuntemukseni flamencosta oli jo alkuun vahva, mutta syvensin flamencomatkailuun liittyvää asiantuntemusta erityisesti matkapalveluiden tuottamisen näkökulmasta. Kokonaisuudessaan tutkimusaiheesta löytyi edellytyksiä jatkojalostamiselle niin Helsingin Flamencoyhdistys ry:n aktiivijäsenenä kuin matkailualan asiantuntijuuden kannalta. Oma oppimisprosessini eteni koko opinnäytetyöprosessin ajan ja hyväksi työskentelytavaksi havaitsin sen, että pystyin syventymään tutkimuksen tekemiseen useita päiviä kerralla. Tutkimuksen tekeminen oli innostavaa ja kirjoitusprosessi eteni suunnitellun mukaisesti. Prosessin aikana opin myös olemaan itselleni armollisempi ja joustamaan alussa asettamastani aikataulusta, mikä teki opinnäytetyön työstämisestä entistä mielekkäämpää.

Lähteet

Aho, E. 2013. Puheenjohtajien puheenvuorot: Onnistumisen iloa ja turhautumisen kyyneleitä. *Letra*, 4, 2013, 4-5.

Alajärvi, E. 2013. Puheenjohtajien puheenvuorot: Onnea rakas peña! *Letra*, 1, 2013, 6-7.

Amadeus 2015. Future Traveller Tribes 2030: Understanding Tomorrow's Traveller. Luettavissa: <http://www.amadeus.com/documents/future-traveller-tribes-2030/travel-report-future-traveller-tribes-2030.pdf>. Luettu: 23.1.2016.

Aoyama, Y. 2009. Artists, tourists and the state: cultural tourism and the Flamenco industry in Andalusia, Spain. *International Journal of Urban and Regional Research*, 33, 1, s. 80-104.

Crompton, J.L., 1979. Motivations for pleasure vacation. Teoksessa *Tourism: Critical Concepts in the Social Sciences*. Routledge. New York. s. 84 – 101.

Crompton, J. L. & McKay, S. L. 1997. Motivations of visitors attending festival events. *Annals of Tourism research* 24, 2, s. 425 – 439.

Helsingin Flamencoyhdistys 2015a. Festivaalit. Luettavissa: www.festivaalit.flamenco.fi/ Luettu: 23.1.2016.

Helsingin Flamencoyhdistys 2015b. Yhdistys. Yleistä. Luettavissa: www.flamenco.fi/yhdistys/yleista. Luettu: 16.9.2015.

Helsingin Flamencoyhdistys 2015c. Yhdistys. Säännöt. Luettavissa: www.flamenco.fi/yhdistys/saannot. Luettu 18.9.2015.

Hirsjärvi, S., Remes, P., Sajavaara, P. 2009. *Tutki ja kirjoita*. 15. painos. Tammi. Helsinki.

Hsu, C. & Hhuang, S. 2008. Travel motivation: a critical review of the concept's development. Teoksessa *Tourism Management: Analysis, Behaviour and Strategy*. British Library. London. s. 14 – 27.

Kvalimotv 2015. 6.2.4 Edustavuus. Luettavissa:

<http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/index.html>. Luettu: 18.9.2015.

Lindroos, K. et al. (toim.). 1999. Flamenco. Like Kustannus. Helsinki.

Matteucci, X. 2013. Experiencing flamenco: An examination of a spiritual journey.

Teoksessa Tourist experience and Fulfilment: Insights from Positive Psychology. s. 110 - 125. Routledge. London and New York.

McCleary, K.W., Weaver, P.A., Meng, F. 2005. Dance as a Tourism Activity:

Demographics, Demand Characteristics, Motivation and Segmentation. Tourism Analysis, 10, 3. s. 277 - 290.

Palmio, A. 2013. Puheenjohtajien puheenvuorot: Intoa täynnä tietoa levittämään. Letra, 1, 2013, 4-5.

Salmerón, S. 30.7.2015. Flamencotanssija. Haastattelu. Barcelona.

Stráhlmann, M. 2015. Puheenjohtajalta: Pieni kertomus 27 vuoden takaa... Letra, 2, 2015, 3-4.

Valdés, A. 17.6.2014. MiraTV Miami. Entrevista a María Juncal. Katsottavissa:

<https://www.youtube.com/watch?v=NcHfZ6zH6Ws>. Katsottu: 24.1.2016.

Vuoristo, K. 2003. Matkailun maailma. 1. painos. WSOY. Helsinki.

Liitteet

Liite 1. Mindmap opinnäytetyön tavoitteista ja tutkimuskysymyksistä

Liite 2. Puolistrukturoitu kysely

Sähköposti-/Facebooksaate

Hei Helsingin Flamencoyhdistyksen väki!

Teen parhaillaan opinnäytetyönä tutkimusta flamencomatkailun motivaatiotekijöistä. Pyydän kaikkia yhdistyksen jäseniä vastaamaan tutkimukseeni liittyvään kyselyyn.

Linkki kyselyyn löytyy tästä:

<https://www.webpolsurveys.com/S/8256943A29FBD521.par>

Kaikkien vastaukset ovat yhtä arvokkaita, eikä kyselyyn vastatakseni tarvitse olla ollut flamencomatkalla.

Kysely suljetaan perjantaina 15.4.

Vastanneiden kesken arvotaan yksi Helsingin Flamencoyhdistyksen paita.

Kiittäen,

Minna Saalpo

minna.saalpo@myy.haaga-helia.fi

Kyselyn SAATE

Tämän kyselyn tavoitteena on selvittää, mitä lisäarvoa Helsingin Flamencoyhdistys ry:n jäsenet - niin ammattilaiset kuin harrastajat - saavat flamencomatkoista ja miten flamencomatkat motivoivat heitä. Työn toimeksiantajana toimii Helsingin Flamencoyhdistys ry. ja työn tuloksia on tarkoitus käyttää antamaan yhdistykselle lisätietoa flamencomatkojen motivaatiotekijöistä sekä kannustamaan yhdistyksen jäseniä flamencomatkoille.

Kysely on osa Haaga-Helia ammattikorkeakouluun tehtävää opinnäytetyötäni. Kyselyssä kerättyjä tietoja käsitellään täysin luottamuksellisesti. Vastaamiseen menee noin 15 minuuttia. Vastanneiden kesken arvotaan yksi Helsingin Flamencoyhdistyksen paita. Kysely sulkeutuu perjantaina 15.4.2016.

Kyselyn toteuttajan tavoittaa parhaiten sähköpostilla: minna.saalpo@myy.haaga-helia.fi.

Flamencomatkalla tässä työssä tarkoitetaan Espanjaan kohdistuvaa matkaa, johon oleellisena osana kuuluu flamenoharjoittelu tai flamenofestivaaleille osallistuminen.

KYSELY

SIVU 1

- 1 Oletko Helsingin Flamencoyhdistyksen jäsen
 - a. Kyllä
 - b. En => Kysely hyppää suoraan palaute-sivulle, kysymys 24

SIVU 2

- 2 Oletko ensisijaisesti
 - a. tanssija
 - b. laulaja
 - c. muusikko
 - d. muu, mikä
- 3 Onko flamenco sinulle:
 - a. ammatti
 - b. harrastus
 - c. muu, mikä?
- 4 Mitä flamenco ensisijaisesti merkitsee sinulle
 - a. elämäntapa
 - b. ajanviettotapa
 - c. elinkeino
 - d. muu, mikä?
- 5 Mille tasolle asettaisit itsesi?
 - a. Perustaso
 - b. Keskitaso
 - c. Jatkotaso
 - d. Edistynyt
 - e. Ammattilainen
- 6 Kuinka monta vuotta flamenco on ollut osa elämääsi?
- 7 Oletko ollut flamencomatkalla
 - a. Kyllä
 - b. En => kysely hyppää toiseen kysymyslinjaan, kysymys 16

SIVU 3

- 8 Mihin Espanjassa flamencomatkasi ovat kohdistuneet ja miksi?
- 9 Mitä flamencomatkat merkitsevät sinulle? (valitse vähintään 1 ja enintään 3 tärkeintä):
 - a. huvittelua
 - b. fyysistä virkistymistä ja liikuntaa
 - c. henkistä virkistymistä ja rentoutumista
 - d. uusia kokemuksia
 - e. syventymistä toiseen kulttuuriin
 - f. vaihtelua rutiineihin
 - g. tuttavien ja ystävien tapaamista
 - h. yhteenkuuluvuutta
 - i. kokemusten jakamista
 - j. omien taitojen ja tietojen syventämistä

- 10 Arvioi seuraavia väittämiä asteikolla 1-4 (1 = täysin eri mieltä, 2 = jokseenkin eri mieltä, 3 = jokseenkin samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä)
- a. Flamencomatkalla tärkeää on fyysisen kunnon kohottaminen
 - b. Flamencomatkalla tärkeää on huvittelu ja virkistys
 - c. Flamencomatkalla tärkeää on saada viettää aikaa samanhenkisten ihmisten kanssa
 - d. Flamencomatka on keino päästä pois tutuista kuvioista
 - e. Flamencomatka on keino syventyä lajiin
 - f. Flamencomatka on keino saada arvostusta muilta flamencoilta
 - g. Flamencomatkalla koen aitoa flamenco
 - h. Flamencomatka antaa minulle mahdollisuuden jakaa kokemuksia sosiaalisessa mediassa
 - i. Flamencomatka on keino palkita itseäni
 - j. Flamencomatka on henkinen kokemus
- 11 Mikä on tärkein syysi lähteä flamencomatkalle?

SIVU 4

- 12 Mitä hankaluuksia olet kokenut flamencomatkalla?
- 13 Miten Helsingin Flamencoyhdistys ry. voisi tukea sinua flamencomatkalla tai matkan järjestämisessä?
- 14 Miten matkailualan asiantuntija voisi auttaa sinua flamencomatkan järjestämisessä (Suomessa tai kohteessa)?
- 15 Suositteletko flamencomatkalle lähtemistä muille yhdistyksen jäsenille? (hyppy kysymykseen 26)
- a. Kyllä, miksi?
 - b. En, miksi?

SIVU 5

- 16 Oletko kiinnostunut lähtemään flamencomatkalle? (hyppy kysymyksestä 7)
- a. Kyllä, miksi
 - b. En, miksi (hyppy kysymykseen 21)
- 17 Jos olet kiinnostunut, mikä kohde olisi valintasi ja miksi?
- 18 Mitä flamencomatkat merkitsevät sinulle? (valitse vähintään 1 ja enintään 3 tärkeintä):
- a. huvittelua
 - b. fyysistä virkistymistä ja liikuntaa
 - c. henkistä virkistymistä ja rentoutumista
 - d. uusia kokemuksia
 - e. syventymistä toiseen kulttuuriin
 - f. vaihtelua rutiineihin
 - g. tuttavien ja ystävien tapaamista
 - h. yhteenkuuluvuutta
 - i. kokemusten jakamista
 - j. omien taitojen ja tietojen syventämistä

- 19 Arvioi seuraavia väittämiä asteikolla 1-4 (1 = täysin eri mieltä, 2 = jokseenkin eri mieltä, 3 = jokseenkin samaa mieltä, 4 = täysin samaa mieltä)
- a. Flamencomatkalla tärkeää on fyysisen kunnon kohottaminen
 - b. Flamencomatkalla tärkeää on huvittelu ja virkistys
 - c. Flamencomatkalla tärkeää on saada viettää aikaa samanhenkisten ihmisten kanssa
 - d. Flamencomatka on keino päästä pois tutuista kuvioista
 - e. Flamencomatka on keino syventyä lajiin
 - f. Flamencomatka on keino saada arvostusta muilta flamencoilta
 - g. Flamencomatkalla koen aitoa flamenco
 - h. Flamencomatka antaa minulle mahdollisuuden jakaa kokemuksia sosiaalisessa mediassa
 - i. Flamencomatka on keino palkita itseäni
 - j. Flamencomatka on henkinen kokemus
- 20 Mikä olisi tärkein syysi lähteä flamencomatkalle?

SIVU 6

- 21 Mikä flamencomatkalle lähtemisessä askarruttaa?
- 22 Miten Helsingin Flamencoyhdistys ry. voisi tukea sinua flamencomatkalla tai matkan järjestämisessä?
- 23 Miten matkailualan asiantuntija voisi auttaa sinua flamencomatkan järjestämisessä (Suomessa tai kohteessa)?

SIVU 7

Kiitos vastauksistasi!

- 24 Voit myös halutessasi jättää palautetta tästä kyselystä.
- 25 Voit halutessasi jättää yhteystietosi arvontaan osallistuaksesi.
- a. Etunimi
 - b. Sukunimi
 - c. Sähköpostiosoite

Liite 3. Motivaatiotekijöistä esitetyt väittämät ja vastausten keskiarvot

Taulukko 1. Kaikkien vastaukset (ka asteikolla 1-4 arvioituna) (n=55)

Väittämä	Perustaso	Keskitaso	Jatkotaso	Edistyneet	Ammatti	Kaikki
Flamencomatalla tärkeää on fyysisen kunnon kohottaminen	1,67	2,14	2,11	1,92	2,67	2,11
Flamencomatalla tärkeää on huvittelu ja virkistys	2,33	3,07	3,26	3,00	3,17	3,09
Flamencomatalla tärkeää on saada viettää aikaa samanhenkisten ihmisten kanssa	2,00	3,57	3,47	3,00	3,17	3,27
Flamencomatka on keino päästä pois tutuista kuvioista	1,67	3,07	2,95	2,46	3,67	2,87
Flamencomatka on keino syventyä lajiin	2,67	3,86	3,89	3,62	4	3,76
Flamencomatka on keino saada arvostusta muilta flamencoilta	0,67	1,93	1,63	1,85	2,5	1,80
Flamencomatalla koen aitoa flamenco	2,67	3,57	3,58	3,31	3,83	3,49
Flamencomatka antaa minulle mahdollisuuden jakaa kokemuksia sosiaalisessa mediassa	0,67	2,07	1,42	2,00	2	1,67
Flamencomatka on keino palkita itseäni	1,33	2,86	2,37	3,33	3,33	2,60
Flamencomatka on henkinen kokemus	2,33	3,29	3,26	3,00	3,17	3,13

Taulukko 2. Kaikkien matkalla olleiden vastaukset (ka asteikolla 1-4 arvioituna) (n=38)

Väittämä	Perustaso	Keskitaso	Jatkotaso	Edistyneet	Ammatti	Kaikki
Flamencomatalla tärkeää on fyysisen kunnon kohottaminen		2,25	2,25	2,08	2,67	2,26
Flamencomatalla tärkeää on huvittelu ja virkistys		3,25	3,25	3,25	3,17	3,24
Flamencomatalla tärkeää on saada viettää aikaa samanhenkisten ihmisten kanssa		3,63	3,42	3,25	3,17	3,37
Flamencomatka on keino päästä pois tutuista kuvioista		3,25	3,42	2,67	3,67	3,18
Flamencomatka on keino syventyä lajiin		3,75	3,92	3,92	4	3,89
Flamencomatka on keino saada arvostusta muilta flamencoilta		2,13	1,5	2	2,5	1,95
Flamencomatalla koen aitoa flamenco		3,63	3,58	3,58	3,83	3,63
Flamencomatka antaa minulle mahdollisuuden jakaa kokemuksia sosiaalisessa mediassa		2,38	1,42	1,83	2	1,84
Flamencomatka on keino palkita itseäni		2,88	2,42	2,83	3,33	2,79
Flamencomatka on henkinen kokemus		3	3,25	3,25	3,17	3,18

Taulukko 3. Ei matkalla olleiden vastaukset (ka asteikolla 1-4 arvioituna) (n=15)

Väittämä	Perustaso	Keskitaso	Jatkotaso	Edistyneet	Ammatti	Kaikki
Flamencomatalla tärkeää on fyysisen kunnon kohottaminen	2,5	2	1,86			2
Flamencomatalla tärkeää on huvittelu ja virkistys	3,5	2,83	3,29			3,13
Flamencomatalla tärkeää on saada viettää aikaa samanhenkisten ihmisten kanssa	3	3,5	3,57			3,47
Flamencomatka on keino päästä pois tutuista kuvioista	2,5	2,83	2,14			2,47
Flamencomatka on keino syventyä lajiin	4	4	3,86			3,93
Flamencomatka on keino saada arvostusta muilta flamencoilta	1	1,67	1,86			1,67
Flamencomatalla koen aitoa flamenco	4	3,5	3,57			3,6
Flamencomatka antaa minulle mahdollisuuden jakaa kokemuksia sosiaalisessa mediassa	1	1,67	1,43			1,47
Flamencomatka on keino palkita itseäni	2	2,83	2,29			2,47
Flamencomatka on henkinen kokemus	3,5	3,5	3,29			3,4

Kuvio 14. Ei matkoilla olleita askarruttavat asiat

Kuvio 15. Helsingin Flamencoyhdistys ry:n lisäarvon tuottaminen matkalla olleille

Kuvio 16. Helsingin Flamencoyhdistys ry:n lisäarvon tuottaminen ei matkalla olleille

Kuvio 17. Matkailualan lisäarvon tuottaminen matkalla olleille

matkajärjestelyt
entiedä kiellamuuri vinkit
teemamatkat lennot
kohdepalvelut
kohdevalinta varaukset
majoitus

Kuvio 18. Matkailualan lisäarvon tuottaminen ei matkalla olleille

Liite 5. Teemahaastattelupohja

Haastateltava:

Päivämäärä:

Haastattelun kesto:

Taustakysymykset:

- Flamencotaustasi? (kuinka kauan, taso)
- Flamencomatkakokemuksesi? (kuinka monta kertaa / usein, minne, mitä kautta)
- Puhutko espanjaa?

Teemat

Tärkeimmät motivaatiotekijät

- 1. omien tietojen ja taitojen syventäminen**
 - a. Mitä lisäarvoa koet flamencomatkojen tuovan omien tietojesi ja taitojesi syventämiselle?
 - b. Miten tämä lisäarvo ilmenee?
 - c. Miten tällaista lisäarvoa tuotetaan? Mitä tulee ottaa huomioon?
- 2. kokemuksen aitous**
 - a. Minkälaisia aitouden kokemuksia sinulla on flamencomatkoilta?
 - b. Miten kokemuksen aitous ilmenee matkalla?
 - c. Miten aitouden kokemuksia tuotetaan matkalla? Mitä tulee ottaa huomioon?
- 3. ajanviettäminen samanhenkisten ihmisten kanssa**
 - a. Mikä on seuran/samanhenkisten ihmisten merkitys flamencomatkalla?
 - b. Minkälaisia kokemuksia sinulla on tästä?
- 4. huvittelu ja virkistys**
 - a. Minkälaisia virkistymisen kokemuksia sinulla on matkoilta?
 - b. Mitä silloin tapahtui?
 - c. Miten virkistyksen kokemuksia tuotetaan? Mitä tulee ottaa huomioon?
- 5. henkinen kokemus**
 - a. Minkälaisissa tilanteissa olet kokenut flamencomatkan olevan henkinen kokemus?
 - b. Mitä silloin tapahtui?
 - c. Miten henkinen kokemus ilmenee?
 - d. Miten tällaisia kokemuksia tuotetaan? Mitä tulee ottaa huomioon?

Kohteen tai matkustusajankohdan merkitys näille tekijöille

Mitä vaikutusta koet kohteen valinnalla olevan motivaatioon?

Miten koet matkustusajankohdan vaikuttavan motivaatioon?

Minkälaisia kokemuksia sinulla on esimerkiksi festivaaleilta verrattuna yksin treenaamiseen?

Kielitaidon ja osaamisen merkitys

Mikä on kielitaidon merkitys matkoilla?

Miten koet osaamisen tason vaikuttavan matkakokemukseen?

Miten koet, että Helsingin Flamencoyhdistys voisi tukea matkalle lähteviä jäseniään esim. juuri kielitaidon / osaamisen kannalta? (esim. flamencoespanjan kurssi tai muu sparraus)

Matkailupalveluiden merkitys

Miten koet että flamencomatkoja voisi tukea esimerkiksi järjestetyillä matkoilla?

Mitä lisäarvoa arvioisit syntyvän jäsenille tai yhdistykselle, jos matkoja järjestäisi flamen-
coon perehtynyt matkailualan ammattilainen?

Miten lisäarvoa voisi tuottaa?

Minkälaisista palveluista erityisesti kokisit olevan hyötyä?

Koetko matkanjärjestäjän taustalla olevan merkitystä tässä?